

בעזה שיי"ת

מאמר

שורש דוד המלך ע"ה

פְּרִשְׁת וִירָא מאמר שׂרש דוד

שמִּזָּה יֵצֵא מוֹאֵב, ומִמֶּנּוּ רוּת, לא מִזְכָּר יוֹתֵר לוֹט. שְׂכָבֵר הִגְעֵנוּ לְתַכְלִית כָּל הַסְפּוֹר וְיוֹתֵר אִין מֵה לְדַבֵּר עָלָיו עֲצָמוּ. וְכֵן לוֹט בְּגִימְטְרִיא גְאוּלָּה, דְלוֹט הוּא שׂרש הַמְשִׁיחַ וְהַגְּאֻלָּה.

מְצִינּוּ במדרש (תהילים קי) **רבי יהודה אומר, אברהם היה נוטל עפר וזורק עליהם והיה נעשית חרבות.** ומבואר לדברינו כיון שהמלכות דקדושה היא בבחינת עפר בתכלית הביטול, לכן אברהם נלחם בהם עם עפר.

מְצִינּוּ בְּגִמְטְרִיא (סנהדרין צו.) **"וַיִּחְלַק עֲלֵיהֶם לִילָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיִּכְּסוּ, אָמַר ר' יוֹחָנָן אוֹתוֹ מִלֶּאֱךָ שְׂנֵאֲמַר לוֹ לְאַבְרָהָם לִילָה שְׂמוֹ, שְׂנֵאֲמַר "וְהַלִּילָה אָמַר הָרָה גְבֵר".** וּמְצִינּוּ בְּדַהֲרָה (לך לך צא:) שְׂהַמְלֶאֱךָ הַמְמַנָּה עַל עַבְדֵי הֵם שֶׁל בְּנֵי אָדָם נִקְרָא לִילָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (איוב ג, ב) **"וְהַלִּילָה אָמַר הָרָה גְבֵר".** נִרְאָה דְלִכְּוֹן הַמְלֶאֱךָ הַמְמַנָּה עַל עַבְדֵי הֵם שֶׁל בְּנֵי אָדָם שְׂשֵׁמוֹ לִילָה עֲזַר לְאַבְרָהָם בְּמַלְחָמַת הַמְּלָכִים, דְתַכְלִית הַמְּלָחָמָה הִיְתָה לִיצוֹר אֶת הָעַבּוּר שֶׁל דוֹד הַמְּלָךְ וּמְלָךְ הַמְּשִׁיחַ וְעַבּוּר שִׁיךְ לְמַלְאָךְ שְׂשֵׁמוֹ לִילָה. וְלִכְּוֹן

לְכַאוּרָה קָשָׁה מְדוּעַ הָאֲרִיכָה הַתּוֹרָה כָּל כֵּךְ בְּעֵינֵינוּ שֶׁל לוֹט. דְכַמָּה פְּרִשְׁיֹת נֶאֱמָרוּ עָלָיו, עַד כְּדֵי כֵךְ שְׂאַבְרָהָם מָסַר נַפְשׁוֹ לְצֵאת לְמַלְחָמָה לְהַצִּילוֹ. וְכֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׂוֹלַח מְלָאָךְ מִיַּחַד לְסָדוּם, לְהַצִּילוֹ. יְדוּעַ שְׁלוֹט לֹא הִיָּה מִהַצְדִּיקִים הַגְּדוּלִים. אָף עַל פִּי שֵׁישׁ דִּיּוֹן בְּסַפְרֵי הַמוֹסָר אִם הִיָּה צְדִיק לְפִי עֵרְכוֹ אוֹ רְשָׁע גְּמוּר. וּמוֹבָא בְּקִנְטְרָס 'נִפְךְ דַּעַת' (ח"ה ע' ל"א) שְׁלוֹט הוּא מְלִשׁוֹן מְכַסָּה, כְּמוֹ לוֹט בְּעֵרְפָל, דְאִין יוֹדְעִים אִם הוּא צְדִיק אוֹ רְשָׁע, אֲבָל צְרִיךְ לְהַבִּין כָּל הָאֲרִיכוּת בְּעֵינֵינוּ.

וְעוֹד רוֹאִים לְאַחַר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל לוֹט עִם בְּנוֹתָיו לֹא הִזְכִּירוּ אוֹתוֹ יוֹתֵר בַּתּוֹרָה. וְלְכַאוּרָה לֶאֱן נֶעְלַם לוֹט, מְדוּעַ לֹא מְסַפֵּר כְּמָה שְׁנִים חַי וּמְתֵי מֵת וְכוּ' כְּדִרְךְ שְׂאָר הָאִישִׁים הַחֲשׂוּבִים הַמְזַכְרִים בְּפְרִשְׁיֹת הַלְלוֹ.

נִרְאָה לְפָרֵשׁ שְׂכָל הַחֲשִׁיבוּת שֶׁל לוֹט הִיא, שְׂמִמֶּנּוּ יֵצֵא רוּת, וּמִמֶּנּוּ דוֹד הַמְּלָךְ ע"ה. וְלִכְּוֹן אַבְרָהָם יֵצֵא בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁוֹ לְהַצִּילוֹ מִהַמְּלָחָמָה, וְזֹאת הַסְבָּה שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂלַח מְלָאָךְ לְהַצִּילוֹ. וְלְאַחַר הַמַּעֲשֵׂה עִם בְּנוֹתָיו,

נגד דְּמִשְׁקָה, הִזָּה "דְּמִשְׁקָה אֲלֵי עֶזְרָא". והוֹסִיף הַרְהִיג ר' מִשֶּׁה לְוִינְגֵר שליט"א שֶׁלֶכֶן כְּתוּב "עַד חוּבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדְמִשְׁקָה", כִּי חוּבָה מְרַמֶּזֶת עַל מִדַּת הַדִּין שֶׁנִּמְצָאָת בְּצַד הַשְּׁמָאל, וְכַבִּיכּוֹל יֵשׁ כָּאֵן רִמְזוּ שְׁמִימִין לְדְמִשְׁקָה – מִקְדָּשׁ, יֵשׁ זְכוּת. והוֹסִיף הַרְהִיג ר' אַבְרָהָם פֶּלְדֵמָן שליט"א שֶׁהִשְׁתַּלְשַׁל בְּגִשְׁמִיּוֹת שְׁמֵם שֶׁל נְשִׂאֵי דְמִשְׁקָה 'אֶסְאֵד', שֶׁפְּרוּשׁוֹ בְּעֶרְבִית 'אַרְיָה'. וּמִסְמַל אֶת הַלְעֻמַּת זֶה שֶׁל הַמַּלְכוּת דְקִדְשָׁה שֶׁהִיא בְּסוּד אַרְיָה. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית מֵט, ט) "גּוֹר אַרְיָה יְהוּדָה", וְכֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִקְרָא אַרְיָאֵל. כְּמוֹבָא בְּמִשְׁנָה (מִידוֹת ד, ז) וְהַיִּכְלָל צֶר מֵאַחֲרָיו וְרַחֵב מִלְּפָנָיו וְדוּמָה לְאַרְיָה.

וְכֵן מְצִינּוּ בַּמִּדְרָשׁ (ב"ר מֵב, ד) אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר בַּר אַבִּינָא אִם רֵאִיתָ מַלְכוּת מִתְגַּרֵּרִת אֵלּוּ בְּאֵלּוּ צִפָּה לְרַגְלוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ תִּדְעֵה שְׁכֵן שְׁהַרִי בִימֵי אַבְרָהָם עַל יְדֵי שְׁנִתְגַּרְרוּ הַמַּלְכוּת אֵלּוּ בְּאֵלּוּ בָּאָה הַגְּאֻלָּה לְאַבְרָהָם. וְרוֹאִים קָשֶׁר בֵּין מַלְחַמַת אַבְרָהָם וְהַמַּלְכִים לְמִשְׁיחַ. שְׁכֵמוֹ שֶׁאַבְרָהָם נִצַּח אֶת הַמַּלְכִים, כִּן לְעֵתִיד לְבֵא הַמְשִׁיחַ יִנְצַח אֶת גּוֹג וְשָׂר הַמַּלְכִים שֶׁיְהִיוּ אֵתוֹ. וְכֵן מְצִינּוּ עוֹד רִמְזִים עַל הַמְשִׁיחַ בְּפְרֻשַׁת הַמַּלְאָכִים עִם אַבְרָהָם,

הַגְּמָרָא מְזַכֵּרָה אֶת הַפְּסוּק "וְהַלִּילָה אָמַר ה' הָרָה גְּבִירָה", לְרִמְזוֹ שֶׁבְּמַלְחָמָה זֹה הַמַּלְאָךְ שֶׁשְּׁמוֹ לִילָה נִלְחַם וְאָמַר "הָרָה גְּבִירָה".

כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, טו) "וַיַּחַלֵּק עֲלֵיהֶם לִילָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיִּכְּסוּ וַיַּרְדֵּם עַד חוּבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדְמִשְׁקָה". נִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן רִמְזוֹ שֶׁהַנְּצַחֵן שֶׁל אַבְרָהָם כְּשֶׁהֲצִיל אֶת לוֹט, הִזָּה בְּמִקּוֹם שֶׁנִּקְרָא "חוּבָה", כִּינּוֹן שֶׁהוּא מִיַּעַד עֲבוּר יְמוֹת הַמְשִׁיחַ שֶׁעֲלֵיהֶם נִאֶמַר בַּמִּדְרָשׁ (וִיק"ר יח, א) יְמוֹת הַמְשִׁיחַ שְׁאִין בָּהֶם לֹא זְכוּת וְלֹא חוּבָה. וְלִכֵּן "עַד חוּבָה" הִתְהַוָּה מַלְחָמָה, וְאַחֲרָי שֶׁהִגִּיעוּ לְמַצֵּב שְׁאִין זְכוּת וְחוּבָה, שֶׁם יֵשׁ מְשִׁיחַ וְיֵשׁ אֶת הַנְּצַחֵן שֶׁל הַגְּאֻלָּה. וְכֵן הַנְּצַחֵן שֶׁמְרַמֵּז עַל הַגְּאֻלָּה הִזָּה עַל יַד דְּמִשְׁקָה, שֶׁמִּסְמַלֵּת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שִׁיח"ש ז, ה) "אַפֵּךְ כְּמַגְדָּל הַלְּבָנוֹן צוֹפָה פְּנֵי דְמִשְׁקָה". וְכַשְׁתַּפֵּל דְמִשְׁקָה דְקִלְפָה תִּצְמַח גְּאֻלַּתְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹבָא בַּמִּדְרָשׁ (אוּצֵר מִדְרָשִׁים אֵיזוֹנְשְׁטִיין מִדְרָשׁ רִשְׁב"י עִמּוּד 556). וְזֶה לֵךְ הָאוֹת כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה שֶׁנִּפְל גִּירוֹן מְזַרְחֵי שְׁבַדְמִשְׁקָה, אִזְ תִּצְמַח הִישׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל. וְכֵן דְמִשְׁקָה אוֹתִיּוֹת מִקְדָּשׁ כִּי הֵם זֶה לְעַמַּת זֶה. לִכֵּן מֵה שֶׁהִתְחִיל אֲצֵל אַבְרָהָם יִסְתַּיֵּם בְּגֻאֻלָּה הַעֲתִידָה. וְכֵן מִי שֶׁנִּלְחַם עִם אַבְרָהָם

לִילָה. נִרְאָה לְבָאֵר עַל פִּי דְבַרְיָנוּ דְגַם
 יְצִיאַת מִצְרַיִם הִיְתָה בְּבַחֲיִנַת עֲבוּר שָׁל
 כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, הִכְנָה לְלֵדָה שֶׁהִיְתָה בְּמִתְּנָה
 תּוֹרָה, לְכֹן הַמְּלֶאֶךְ שֶׁשָּׁמוֹ לִילָה פָּעַל
 בִּיצִיאַת מִצְרַיִם.

מְצִינּוּ בְּזֵהָר (לך לך עט). **"וַיִּקַּח אֲבָרָם
 אֶת שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן
 אַחִיר" מֵה רָאָה אֲבָרָם לְדַבֵּק עִמּוֹ
 לוֹט אֶלָּא בְּשִׁבִיל שְׂצַפָּה בְּרוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ שֶׁעֲתִיד לְצֵאת מִמֶּנּוּ דָּוִד.
 רוֹאִים שֶׁהִזְהֵר מִפְּרֵשׁ עוֹד בְּתַחֲלָה מְדוּעַ
 לְקַח אֲבָרָם דְּנֹקָא אֶת לוֹט, בְּצֵאתוֹ
 מִחֶרֶן. שְׂצַפָּה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ
 דָּוִד וְכַדְלָעִיל.**

בספר 'תפארת יונתן' שואל מדוע
 בתחילה מוזכר שאברהם הלך
 רק עם לוט, (בראשית יב ד) **"וַיֵּלֶךְ אֲבָרָם
 בְּאִשְׁרֵי דְבַר אֱלֹהֵי ה' וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט".**
 ואחר כך מוזכרת גם שרה **"וַיִּקַּח אֲבָרָם
 אֶת שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן אַחִיר".**
 ומבאר שאברהם יצא פעמיים, קודם כל
 בגיל שבעים הוא יצא באופן לא סופי,
 רק לברית בין הבתרים, ואז הוא לקח
 רק את לוט, בגלל שראה ברוח הקודש
 את דוד יוצא ממנו, ואחר כך כשיצא
 בגיל שבעים וחמש באופן סופי לקח גם
 את שרה. ורואים שאברהם החזיק את

כמוֹבָא ב'מַגְלָה עֲמוּקוֹת' (וירא) **וַיִּרְא
 אֶלֹהֵי הוֹי"ה בְּ"אֱלֹהֵי מ"מֶרְא. הִרְאָה
 לוֹ ד' מַלְכֵיאוֹת, אָדוּם בְּבָל יָוֹן מְדִי,
 ר"ת מְבִי"א גוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
 שְׁמוֹ. נִתְעַסַּק אֲבָרָם בְּגִאֲלָה
 אַחֲרוֹנָה שֶׁרָאָה דִּינָא תְּקִיפָא "וְהִנֵּה
 שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים" הֵן הֵן שְׁלֹשָׁה
 גוֹאֲלִים נִרְמְזִין בְּרֵאשֵׁי אֶתְנֹון
 שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נִצְבִים שְׂרֵיָה אֱלִיהֵו
 נְחֻמָּה שֶׁהוּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, הִרְאָו
 לוֹ הַמְּלֶאֶכִים בֶּן תְּעֵשָׁה כְּאִשְׁרֵי
 דְּבִרְתָּ ר"ת כְּדָ"ת, הוּא בְּגִימְטְרִיא
 מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, זֶה שְׂפָתוֹב "רַחֲצוּ
 רַגְלֵיכֶם" "לִי נֶקֶם וְשָׁלֵם לְעַת תְּמוּט
 רַגְלֵם" וְכַשֵּׁיגִיעוּ הַנְּשִׁמוֹת רַגְלֵן
 בְּרַגְלֵן אַז שְׁעַת הַגִּאֲלָה, "רַחֲצוּ
 רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ" תַּח"ת" ס"ת
 מְר"ת, שְׂאֵז "בַּלַּע הַמֶּנֶת לְנֶצַח".
 "וְאֵל הַבְּקָר רַץ". עַל סוּד גִּאֲלָה
 אַחֲרוֹנָה, "רַךְ וְטוֹב" כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ
 רז"ל עַל מְשִׁיחַ שֶׁנִּקְרָא חַד לְאֲמוֹת
 הָעוֹלָם וְרַךְ לְיִשְׂרָאֵל.**

וְכֹן מְצִינּוּ רְמֵז בְּזֵהָר (בשלח מה:): על
 הַכְּתוּב (שמות יב, ל) **"וַיִּקַּם פְּרַעֲוִה
 לִילָה"** שֶׁהַמְּלֶאֶךְ שֶׁשָּׁמוֹ לִילָה פָּעַל לְעֶזֶר
 לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁפְּרַעֲוִה
 עָשָׂה נְקֻמוֹת בְּשָׂרֵיו וּמוֹשְׁלֵיו בְּאוֹתוֹ

טו, א) "אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברהם במחזה לאמר אל תירא אברהם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד: ויאמר אברהם אדני ה' מה תתן לי ואנכי הולך עירי וכן משק ביתי הוא דמשק אליעזר". נראה דה' רמז לאברהם שעכשיו הוא זכה לבחינת מגן, "אנכי מגן לך", דבחינה זו שיכת לדוד המלך מגן דוד, ו ה' רמז לאברהם עכשיו שהצלת את נשמת דוד ויש לך את מדת ה"מגן", זה השכר שהרוחת במלחמה זו, "שכרך הרבה מאד". ואברהם ענה "מה תתן לי ואנכי הולך עירי", שאם לא יהיה לי זרע לשם מה אני צריך את דוד המלך. **מצינו** במדרש (ב"ר מג, ו) "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון", רבי שמואל אמר הלכות כהונה גדולה גלה לו, "לחם" זה לחם הפנים, "ויין" אלו הנסכים. ורבינו אמרי תורה גלה לו שנאמר "לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי". רואים שאחרי מלחמת המלכים זכה אברהם לגלוי הלכות בית המקדש, ולגלוי סודות התורה בבחינת יין, לרמז לו שזכה לנשמת דוד שממנה בא בית המקדש, והיא המגלה את

לוט סמוך אליו כל הזמן, ולא נפרד ממנו.

בספר בראשית ישנם ג' פרשיות ששייכות לאברהם אבינו, לך לך 'וירא' 'חיי שרה', ורואים שהפרשה וחצי הראשונים, אברהם מתעסק עם לוט, ובפרשה וחצי האחרונים הוא מתעסק עם יצחק, ורואים שלוט ודוד המלך קודמים ליצחק, והם הפעולות הראשונות של אברהם אבינו בעולם, ויש כאן כמה סיבות, קודם כל שהעיקר הוא התכלית שזה הגאולה, לכן הם החשובים יותר, וכן לידת ישמעאל נמצאת בפרשה הראשונה, כי ישמעאל בא לעולם לצורך הגאולה, כפי שהארכנו במאמר 'קץ הימין' שישמעאל הימין דקליפה עוזר לימין דקדושה להביא את קץ הימין, וזה כל סיבת ביאתו לעולם. ויש עוד סיבה להקדים את לוט, בגלל הכלל של 'נעוץ תחילתן בסופן', היינו שהגאולה שהיא הסוף קשורה להתחלה. וכפי שרואים בבריאת העולם שכבר ביום הראשון של הבריאה מוזכר משיח. כמובא במדרש (ב"ר ב ד) "רוח אלקים מרחפת על פני המים" זה רוחו של **מלך המשיח**.

אחרי מלחמת המלכים כתוב (בראשית

על הַלְדָת יִצְחָק, וְלֹא הַמְלָאָךְ שְׂבָא לְהַפְנֵךְ אֶת סְדוּם, כְּמוֹבָא בְּרִשׁ"י (בראשית יט, א), דְּשִׁגְי הָעֵנְיָנִים הִלְלוּ הִיּוּ לְהִיטִיב עִם אַבְרָהָם, וְלָכֵן נַעֲשׂוּ עַל יְדֵי אוֹתוֹ מְלָאָךְ. וְכֵן מִישְׁבֵּת קוּשִׁית הַמְפָרְשִׁים (ע' שְׁפַתֵי חֲכָמִים' שֵׁם) מְדוּעַ הַמְלָאָךְ שְׂרַפָא אֶת אַבְרָהָם הִלְךְ לְהַצִּיל אֶת לוֹט, וְהָרִי אֵין מְלָאָךְ אֶחָד עוֹשֶׂה ב' שְׁלִיחִיּוֹת, דְּשִׁגְי הָעֵנְיָנִים הִיּוּ לְהִיטִיב עִם אַבְרָהָם, וְאֵין כְּאֵן שְׁתֵּי שְׁלִיחִיּוֹת אֲלֵא שְׁלִיחֵי אַחַת שְׁהִיא חֲסָד עִם אַבְרָהָם. וְכֵן שׁוֹשְׁבֵי"ן מְרֻמָּז בְּכַתוּב (בראשית יט, טו) "קַח אֶת אִשְׁתְּךָ וְאֶת שְׁתֵּי בָנֶיךָ הַנְּמַצְאֹת" בְּדִלּוּג ג' אוֹתִיּוֹת, דְּמְלָאָךְ זֶה הִיּוּ שׁוֹשְׁבֵי"ן לְזוּג אֶת לוֹט וּבְנוֹתָיו. וְכֵן הַכַּתוּב (שֵׁם יח, ו) "מְהֵרֵי שְׁלֹשׁ סָאִים קַמְח" ס"ת מְשִׁי"ח. דְּאַבְרָהָם רָמַז שְׂכָאן נִמְצָא הַמְלָאָךְ שְׁנִמְצָא בְּדֶרֶךְ לְהַצִּיל אֶת לוֹט כְּדֵי לְהַבִּיא אֶת הַמְשִׁיחַ, וּמִמִּילָא צְרִיךְ לְכַבְדּוּ כְּרַאוּי, וְלְהַכִּין שְׁלֹשׁ סָאִים קַמְח סֵלֶת וְכוּ'. וְעוֹד טַעַם נִרְאֶה לְבָאָר דְּהַכַּתוּב מְרֻמָּז שְׁהַמְשִׁיחַ קָשׁוּר עִם הַשְּׁפַעַת הַקַּמְח, כְּפִי שְׂבָאָרְנוּ בְּמֵאֵר 'הַשְּׁלַחן פֶּה' שְׁהַשְּׁפַעַת הַמְזוֹן וְהַפְרָנְסָה לְיִשְׂרָאֵל מְשַׁפַּעַת דְּרַךְ הַמְלָכוֹת. וְכֵן קַמְ"ח מְרֻמָּז בְּכַתוּב הַמְדַבֵּר עַל הַצֵּלַת לוֹט וּבְנוֹתָיו לְצַרְךָ

סוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְכֵן בְּאָרְנוּ בְּמֵאֵר 'הַשְּׁלַחן פֶּה' שְׁהַשְּׁלַחן וְלַחֵם הַפָּנִים מְסַמְּלִים אֶת הַשְּׁפַעַת דָּוִד, לְכֵן סָבְבוּ מִהַשְּׁמִים שְׁדוּד יֹאכַל מְלַחֵם הַפָּנִים, כְּשֶׁהִיָּה בְּמַצֵּב שֶׁל פְּקוּחַ נֶפֶשׁ אֲצֵל אַחִימֶלֶךְ, כְּדֵי שְׁדוּד יִתְקַשֵּׁר עִם לַחֵם הַפָּנִים שְׁשִׁיךְ לְשִׂרְשׁ נִשְׁמָתוֹ עַל יְדֵי אֲכִילָה זוּ.

וְכֵן מְרֻמָּז בְּכַתוּב (בראשית יט, כט) "וַיְהִי בְּשַׁחַת אֱלֹקִים אֶת עָרֵי הַכְּפֹר וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה וְכוּ'" וְכַבְר הַרְגִישׁוּ רִשׁ"י וְהַרְמַב"ן בְּקוּשִׁיא מְדוּעַ כְּתוּב "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת אַבְרָהָם" שְׁהִיָּה צְרִיךְ לְכַתֵּב וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת לוֹט. וּמִבְּאָר לְדַבְרֵינוּ, דְּכָל תְּכָלִית הַצֵּלַת לוֹט הִיא בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם כְּדֵי לְהַבִּיא אֶת נִשְׁמַת דָּוִד הַמְלָךְ. וְלָכֵן "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט" שְׁזֶה הִיָּה לְצַרְךָ אַבְרָהָם. וְכֵן מוֹבָא בְּסִפְר 'נְפִלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ' (עֵרֵךְ דוּד) שְׁהַכַּתוּב (בראשית יט, יז) "וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיָד אִשְׁתּוֹ וּבְיָד שְׁתֵּי בָנֵיהֶם" ס"ת דָּוִד, דְּבִזְכוּת דָּוִד נִצְלוּ.

נִרְאֶה דְּלָכֵן הַמְלָאָךְ שְׂבָא לְרַפְאוֹת אֶת אַבְרָהָם הוּא זֶה שְׁהִלְךְ לְהַצִּיל אֶת לוֹט, וְלֹא הַמְלָאָךְ שְׂבָא לְבִשָׁר לְשָׂרָה

אֶת הָרַע וְאֶחָר כֵּן אֶפְשֶׁר לְהוֹצִיא אֶת
הטוב ממנו, וכן רואים שלוט יצא מסדם
בלי שום רכוש ובחרבן סדם נאבדו כל
רכושו וקניניו. ומבאר לדברינו דבזמן זה
שלוט היה צריך לפעל בשביל אברהם
להוליד את נשמת המשיח הוא היה
צריך להיות במצב שלא תהיה לו שום
שיכות לסדם, ואפלו היין שבנותיו
השקוהו נזדמן להם במערה ולא היה
מסדם. כמובא בַּרְשׁ"י (בראשית יט, יג), דַּכֵּן
היה רצונו של אברהם שלא להנות
מסדם כלל, כמו שכתוב (שם יד, כג) **"אם
מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מפל
אשר לך"**, וכן נראה דיש רמז בכתוב
שמלך סדם אמר לאברהם (שם כא) **"תן
לי הנפש והרכש קח לך"** שהוא רוצה
את הנפש המרמזת על המלכות
שתשאר אצלו, והרכוש, אדרבה,
שאברהם יקח כדי שלקלפה תהיה
יניקה. וכן מובא בשם הרה"צ ר' חנא
מקאלשיץ זי"ע **"שסד"ם** ר"ת סעדתא
דדוד מלכא, ומבאר לדברינו דבזמן
שנשמת דוד היתה בסדם היתה להם
יניקה מבחינה זו, וזה כל השפע הגדול
שהיה בסדם **"כגן ה'",** יניקה מגן ה' דרך
נשמת דוד. וכן **"עידית"** המסמלת קרקע
משבחת מרמזת בכתוב (יחזקאל לד, כד)

הבאת המלכות לעולם (שם יט, טו)
**"ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום קח
את אשתך ואת שתי בנותיך" בדלוג שתי
אותיות.**

כתוב (בראשית יג ה) **"וגם ללוט ההלך
את אברם היה צאן ובקר
ואהלים".** ומבאר רש"י ההולך את
אברם מי גרם שהיתה לו זאת
הליכתו עם אברם. ומבאר לדברינו
בגלל שהיתה כלולה בו נשמת דוד
המלך, ששייכת לאברהם, **"ההלך את
אברם"**, היתה לו עשירות, כפי שבארנו
ששם נמצא צנור הפרנסה.

מצינו בזהר (וירא קה). **"הערים אשר
ישב בהן לוט" וכי בכלן
היה יושב לוט, אלא בגללו הם
יושבים ולא נחרבו, ואם תאמר
בזכותו, לא, אלא בזכותו של
אברהם. וגם פאן נראה לפרש, זכותו
של אברהם, היינו צרך אברהם,
שנצרך ללוט כדלעיל. וכן **"לוט** במלוי
האותיות **למ"ד ו"ו טי"ת** בגימטריא
שנה, דכשם ששרה היתה הפלי של
אברהם להוליד ממנו את עם ישראל,
כן לוט היה באותה בחינה.**

נראה דלכן שרש המשיח נולד לאחר
חרבן סדם, דקדם צריך לכלות

"ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו פִּדְרֶךְ כָּל הָאָרֶץ". דמַעֲשֶׂה זֶה הוֹלִיד אֶת סִפְת דָּוִד. **כְּתוּב** (בראשית יט, כז) **"וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וָגו' וַיִּשְׁקֹף עַל פְּנֵי סְדָם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל פְּנֵי אֶרֶץ הַכְּפֹר וַיִּרָא וְהִנֵּה עֵלְהָ קֵיטֹר הָאָרֶץ כְּקֵיטֹר הַכְּבָשׂוּן** וְהִלְשׁוֹן בְּכְתוּב **"קֵיטֹר"** מִתְקַשְׂרֶת עִם הַקְטָרֶת, כְּמוֹבָא בְּגִמְרָא (מנחות כו:): שֶׁר' יוֹחָנָן לֹוֹמֵד מִכָּאן שֶׁבְּשִׁבִיל לֶאֱכֹל אֶת הַשִּׁירִים שֶׁל הַקְטָרֶת צָרִיךְ שֶׁתִּבְעַר אֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ בְּרָבוּ שֶׁל הַקְטָרֶת. נִרְאֶה לְבָאֵר הַקְשֶׁר בֵּין הַפִּיכַת סְדָם לְעֵנִן הַקְטָרֶת, דְּבִאֲרָנוּ בְּמֵאֲמַר 'מִזְבֵּחַ הַזֶּהב' שֶׁקְטָרֶת מְגַלָּה אֶת הַנִּיצוּץ הַטוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּרַע, וְעַל יְדֵי זֶה הִיא הוֹפְכֶת אֶת הַרַע לְטוֹב. וְהַפִּיכַת סְדָם גְּלַתָּה אֶת הַנִּיצוּץ הַטוֹב שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא בְּסֵדָם וְהַפְּכָה אֶת הַרַע לְטוֹב, וְזֶה הִנֵּה סוֹד הַפִּיכַת סְדָם, שֶׁנֶּהֱפְכָה מְרַע לְטוֹב. וְהָאֵשׁ וְהַכְּבָשׂוּן שֶׁיֵּרֵד מִן הַשָּׁמַיִם הִנֵּה בְּבַחֲיִנַת אֵשׁ הַקְטָרֶת שֶׁהִפְךָ אֶת הַרַע לְטוֹב. לְפִי זֶה נִרְאֶה לְבָאֵר הַמְדַרְשׁ (תנחומא תצוה טו) **דָּוִד הַמֶּלֶךְ נִתְאָוָה לְהַקְטִיר קְטָרֶת**. דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ בָּא לְעוֹלָם דְּרַךְ בְּחִינַת קְטָרֶת, וּמִמִּילָא הוּא נִתְאָוָה לְהַקְטִיר קְטָרֶת.

"וְעַבְדֵי דָוִד נָשִׂיא בְּתוֹכְכֶם", בְּדִלּוּג ג' אוֹתִיּוֹת, דְּמַלְכוּת הִיא בְּסוֹד קְרַקַע, וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד הִיא קְרַקַע עִידִית. וְכֵן מוֹבָא בְּרַמ"ע מִפְּאֲנוֹ (גלגולי נשמות' אות ע) שֶׁשְּׁמָה שֶׁל אֲשֶׁת לוֹט הִנֵּה עִידִית. וְכֵן מוֹבָא בְּגַר"א עַל 'סְפָרָא דְצְנִיעוּתָא' (נז): שֶׁסְדָם הֵם בְּחִינַת חֲטָם דְקִלְפָּה. וְחֲטָם מִתְקַשֵּׁר עִם דָּוִד הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איכה ד, כ) **"רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'".**

מְצִינוּ בְּמִדְרָשׁ (ילקוט ויקרא תרנג) **כָּל מֵי שְׁמַקִּים מְצוֹת סְכָה בְּעוֹלָם** הַזֶּה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ חֵלֶק לְעֵתִיד לְבֹא בְּסִפְתָּהּ שֶׁל סְדָם, שֶׁנֶּאֱמַר **"אֱלֹהִים דְּבָר בְּקִדְשׁוֹ אֶעֱלֶזָה אַחֲלֶקָה שְׁכָם וְעַמְּךָ סְכוֹת אֲמַדֵּד"**. מֵהוּ עַמְּךָ סְכוֹת, זֶה סִפְתָּהּ שֶׁל סְדָם שֶׁהִנֵּה מְסוֹכְכֶת בְּשִׁבְעָה אֵילָנוֹת שֶׁהֵן מְסוֹכְכוֹת זֶה עַל גֵּב זֶה, גִּפְּוֹ תְּאֵנָה וְרִמּוֹן וּפְרֹסֶק וּשְׁקָדִים וְאַגִּז וְתַמְרִים עַל גְּבִיָּהֶם. רוֹאִים שֶׁהַשְּׁפַע הַגָּדוֹל שֶׁל סְדָם הִנֵּה בְּבַחֲיִנַת סְכָה, וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ כִּינּוּן שֶׁיִּנְקוּ מִסִּפְת דָּוִד, זֶה הַשְּׁתַלְשֵׁל אֶצְלָם בְּצוֹרֶת סְכָה. וְלָכֵן הִיוּ שִׁבְעָה אֵילָנוֹת, דְּמִסְפָּר שִׁבְעַת מְסַמֵּל אֶת הַמַּלְכוּת. וְכֵן עֲרֵא"י הַמְסַמֵּל אֶת אוֹר הַסְּכָה מְרַמֵּז בְּכְתוּב (בראשית יט, לא)

בְּתוֹב (בראשית יט, כה) "וַיְהִי כִּי אָתָּה אֶת הָעָרִים הָאֵל וְאֶת כָּל הַכְּפָר וְאֶת כָּל יְשֵׁבֵי הָעָרִים וְצִמַּח הָאֲדָמָה". וְצָרִיךְ לְהִבִּין מִדּוּעַ הַכְּתוּב מְצִיָּן אֶת צִמַּח הָאֲדָמָה, הֲרֵי זֶה מוֹבֵן מֵאֵלּוּ שָׂאֵם ה' הִפְךָ אֶת הָאָרֶץ גַּם הַצְּמִיחִים הִתְהַפְּכוּ. נִרְאָה דָּלִישׁ כְּאִן רִמְזוּ שְׂתַכְלִית הַהִפְכָּה הִיְתָה לְהוֹצִיא אֶת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד שְׁנִמְשָׁלָה לְצִמַּח, צִמַּח דָּוִד. וּבִשְׁבִיל לְהוֹצִיא אֶת צִמַּח דָּוִד הִיְתָה צָרִיךְ לְהִפְךָ אֶת צִמַּח הָאֲדָמָה שֶׁל סָדֵם מֵרַע לְטוֹב.

מְצִיָּנוּ בְּמִדְרָשׁ (ילקוט בראשית פג) רַבִּי יְהוּדָה אָמַר הַכְּרִיזוּ בְּסָדֵם כֹּל מִי שֶׁהוּא מַחְזִיק בְּפֶת לֶחֶם לְעַנִּי וְאֲבִיוֹן יִשְׂרָאֵל בְּאֵשׁ. פְּלוּטִית בְּתוֹ שֶׁל לוֹט הִיְתָה נִשְׂוָאָה לְאַחַד מִגְדוּלֵי סָדֵם, רִאֲתָה עָנִי אַחַד מְדַקֵּר בְּרַחוּב הָעִיר וְעָגְמָה עָלֶיהָ נִפְשָׁה, מָה הִיְתָה עוֹשָׂה בְּכָל יוֹם כְּשֶׁהִיְתָה יוֹצֵאָה לְשֶׂאֵב מִיִּם הִיְתָה נוֹתֵנָת בְּכַד שֶׁלָּהּ מִכָּל מָה שֶׁבְּבֵיתָהּ וּמֵאֲכָלָת לְאוֹתוֹ עָנִי, אָמְרוּ מֵאִין חֵי הָעָנִי הִזָּה וְכִשְׂיִדְעוּ בְּדַבָּר הוֹצִיאוּהָ לְיִשְׂרָאֵל, אָמְרָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים עָשָׂה מִשְׁפָּטֵי וְדִינֵי, וְעָלְתָה צַעֲקָתָה לְפָנַי כִּסָּא הַכְּבוֹד, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר הַקְּדוֹשׁ

בְּרוּךְ הוּא "אֲרַדָּה נָא וְאֶרְאֶה" אִם צַעֲקַת הַנְּעֲרָה הַזֹּאת עָשׂוּ אֲנִשֵּׁי סָדֵם אֶהְפֹּךְ יְסוּדוֹתֶיהָ לְמַעַלָּה, הַכְּצַעֲקָתָם אֵינּוּ אָמַר אֵלָּא "הַכְּצַעֲקָתָה". נִרְאָה דְּמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד שֶׁעָשְׂתָה בְּתוֹ שֶׁל לוֹט הִיְתָה מֵהַתְּנוּצָצוֹת אֹרֶךְ הַמַּלְכוּת שֶׁהִיְתָה בְּבִנְיָתוֹ שֶׁל לוֹט, וְהַתְּנוּצָצוֹת זֹה הִיְתָה הַגּוֹרֵם לְקִטְרוּג עַל סָדֵם, שֶׁהִבִּיא אֶת הַפִּיכַת סָדֵם, שֶׁהִבִּיא אֶת הוֹלְדַת שְׂרַשׁ דָּוִד. וְכֵן נִרְאָה שֶׁשְׂמָה הִיְתָה פְּלוּטִית לְרַמֵּז עַל פְּלִיטָת נִשְׁמַת דָּוִד מִקְלַפַּת סָדֵם שֶׁהִתְחִילָה מִמֶּנָּה, וְכֵן כְּשֶׁהִתְנוּצָץ אֹרֶךְ הַמַּלְכוּת לְהַצִּיל אֶת לוֹט בְּמַלְחַמַת הַמַּלְכִים זֶה הִתְחִיל בְּכְתוּב "וַיָּבֵא הַפְּלִיט" לְרַמֵּז עַל פְּלִיטָת הַנִּשְׁמָה. וְכֵן לוֹט מְרַמֵּז בְּשֵׁמוֹ עַל חֶלְקוֹ בְּפְלִיטָת הַנִּשְׁמָה.

וּמִמְשִׁיךְ הַמִּדְרָשׁ שֵׁם וְאִית דְּמִפְקִין בְּהֵאִי לִישָׁנָא אָמַר ר' לִוִי אָפְלוּ אֲנִי מִבְּקֵשׁ לְשִׁתְּק מְדִינָה, מִדַּת הַדִּין אֵינָה מְנִיחָה אוֹתִי לְשִׁתְּק. מַעֲשָׂה בְּשִׁתִּי נַעֲרוֹת שִׁיְרָדוּ לְמַלְאֵת מִיִּם מִן הַמַּעֲיָן אָמְרָה אַחַת לְחַבְרָתָהּ לְמָה פְּגִיךְ חוֹלְגִיוֹת, אָמְרָה לָהּ כָּלוּ מְזוֹנוֹתֵינוּ וְכִבְרָ אָנוּ הוֹלְכִין לְמוֹת. מָה עָשְׂתָה מְלָאָה הַכַּד קִמַּח

שְׁעָלִיו כְּתוּב (מיכה ד, ג) **"וְשִׁפְט בֵּין עַמִּים רַבִּים"**. לְכֵן מְנוּהוּ לְשׁוֹפֵט וּמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם. וְכֵן נִרְאָה שְׁלוּט אָפָה מִצוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (בראשית יט, ג) **"וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתָּה וּמִצוֹת אָפָה וַיֹּאכְלוּ"**, דְּמִצוֹת הֵן הָאֶכֶל שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ לְחָם עֲנִי, כְּמוּבָא בְּזֵהָר (ויצא קנז).

וּבְאוֹתוֹ יוֹם הַתְּחִיל לְהַתְּנוּצֵץ בּוֹ אֹר הַמְּלָכוֹת. וְכֵן נִרְאָה דְּמִצָּה הַיָּא מְלִשׁוֹן **מִצוֹי דָם הַנֶּפֶשׁ הַמְּסַמֵּל אֶת הַמְּלָכוֹת שֶׁהֵיא בְּסוּד דָם הַנֶּפֶשׁ.**

מוּבָא בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן בֶּן עוּזִיאֵל (בראשית יד, יג) שְׁבִזְמֵן שְׁעוּג בָּא לְבִשֵׁר לְאַבְרָהָם שְׁנִשְׁבָּה לוֹט זֶה הִיָּה עֶרְב פֶּסַח וְאַבְרָהָם אָפָה מִצוֹת, לְכֵן קוֹרְאִים לְעוּג בְּשֵׁם עוּג, עַל שֵׁם הָעֲגוֹת מִצוֹת שְׁאַבְרָהָם אָפָה בְּאוֹתוֹ יוֹם. וְגַם כְּאֵן רוֹאִים שְׁבִזְמֵן שְׁהוֹלְכִים לְהַצִּיל אֶת לוֹט יֵשׁ הַתְּנוּצָצוֹת אֹר הַמְּלָכוֹת עַל יְדֵי הַמִּצוֹת. וְכֵן חֲמֵץ בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת הוּא צֶמַח, לְרַמֵּז שְׁבִשְׁבִיל לְזָכוֹת לְצֶמַח דָּוִד, צְרִיךְ לְהַפִּיךְ אֶת הַחֲמֵץ לְצֶמַח, מִרְע לְטוֹב, מִחֲמֵץ לְמִצָּה, דְּסוּד צֶמַח דָּוִד הוּא סוּד הַמִּצָּה.

מִצִּינּוּ בְּמִדְרָשׁ (ב"ר ג, ט) **"כִּי מִשְׁחַתִּים אֲנַחְנוּ"**, ר' לֵוִי בְּשֵׁם רַב נַחְמָן מְלֶאכִי הַשָּׂרֵת עַל יְדֵי שְׁגָלוֹ מְסִטוּרִין

וְהַחֲלִיפוּ נְטִלָה זוֹ מֵה שְׁבִיד זוֹ וְזוֹ מֵה שְׁבִיד זוֹ, וְכִינּוֹן שְׁהַרְגִישׁוּ בְּדַבְרֵי שְׂרָפוּהָ. רוֹאִים שְׁהַתְּנוּצָצוֹת אֹר הַמְּלָכוֹת הַתְּחִילָה בְּמַעֲשֵׂה עִם כַּד, וְכֵן בְּמַעֲשֵׂה עִם פְּלוֹטִית שְׁהַבְּאֵנוּ מְזַכֵּר כַּד. וּבְאַרְנוּ בְּמֵאֵמֶר 'עוֹלָם הַשְּׁמִינִי' שְׁכַד מְסַמֵּל אֶת הַמְּלָכוֹת, שְׁיֵשׁ בְּה כ"ד קְשׁוּטִי כְּלָה, וְכ"ד צְרוּפִי שֵׁם אַדְנִי.

כְּתוּב (שם שם, א) **"וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר סְדֵם"**, נִרְאָה דְּכִינּוֹן שְׁהַתְּנוּצָצֵץ אֶצֶל לוֹט אֹר הַמְּלָכוֹת, וְנִשְׁמַת הַמְּשִׁיחַ הַיְתָה כְּלוּלָה בּוֹ, לְכֵן הוּא יֹשֵׁב בְּשַׁעַר הָעִיר, דְּמִקּוּמוֹ שֶׁל הַמְּשִׁיחַ הוּא בְּשַׁעַר הָעִיר, כְּמוּבָא בְּגִמְרָא (סנהדרין צח.) **יְתִיב אֶפִּיתָחָא דְקַרְתָּא**. וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' אַבְרָהָם חֲרִיטֵן שְׁלִיט"א שְׁגַם אֶצֶל בְּעַז כְּשֶׁהַתְּנוּצָצֵץ אֶצֶל אֹר הַמְּלָכוֹת כְּתוּב (רות ד, א) **"וּבְעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֹּשֵׁב שָׁם"**. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'אֶמוּנַת עֵתִיךְ' (תשנ"ז ע' נג) שְׁהַכְּתוּב **"וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר סְדֵם"** בְּגִימְטְרִיא חֲמֵשִׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה. וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ דְּבְאוֹתוֹ זְמַן הַיְתָה כְּלוּלָה בּוֹ נִשְׁמַת הַמְּשִׁיחַ, שְׁשִׁיכַת לְשַׁעַר הַנ' כְּדַבְּאֲרֵנוּ בְּמֵאֵמֶרֵי חֲנֻכָּה.

וְכֵן מוּבָא שֵׁם שְׁאוֹתוֹ הַיּוֹם מְנוּהוּ שׁוֹפֵט עֲלֵיהֶם, הוּאֵיל וְהַתְּחִיל לְהַתְּנוּצֵץ בּוֹ אֹר הַמְּלָכוֹת שֶׁל הַמְּשִׁיחַ,

שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִדְחוּ מִמְחִיצָתוֹ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה. וּמֵבֹאֵר לְדַבְּרֵינוּ בֵּינָן שְׂסוּד פְּעֻלָּתָם בְּסֻדָּם הִיָּה לְהַפִּיךְ אֶת הַחֲמִץ לְצִמָּח, וְהֵם פָּגְמוּ בְּשְׁלִיחוּתָם כְּשֶׁגִּלוּ לְלוּט שְׁעוּמָדִים לְהַפִּיךְ אֶת סֻדָּם, נִעְנְשׂוּ בַּמִּסְפָּר קל"ח שֶׁהוּא הַמִּסְפָּר שֶׁל חֲמִץ אוֹ צִמָּח.

כְּתוּב (חֲבֻקוֹק ב, ג) "אִם יִתְמַהְמַה חֶכְהָ לֹ" בְּאַרְנוֹ בַּמֶּאֱמֶר 'חֲשֵׁמֶל חֲטָא' שֶׁהִתְמַהְמַה הוּת הַמְּשִׁיחַ הִיא בְּתוֹךְ הַיְסוּד וּבִיָּאֵת הַמְּשִׁיחַ הִיא בְּחִינַת לְדַה שְׁבָה הַיְסוּד יִתְחַיֵּל לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוּתוֹ כְּמוֹ בְּלִדָּה, וְאַחֵר כֵּן יִמְשִׁיךְ לְהוֹלִיד אֶת כָּל הַשְּׁפָעוֹת הַגְּאֻלָּה. וְכֵן נִרְאֶה דִּיש רָמְזוּ עַל הַתְּמַהְמַה הוּת הַמְּשִׁיחַ בְּכְתוּב שֶׁנֶּאֱמַר עַל לוּט (בְּרֵאשִׁית יט, טז) "וַיִּתְמַהְמַה וַיִּחַזְּקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ" דְּנִשְׁמַת הַמְּשִׁיחַ הִיָּתָה כְּלוּלָה בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן בְּלוּט, וְכִיּוֹן שְׁלוּט עָמַד לְהוֹלִיד אֶת שְׂרֵשׁ נִשְׁמַת הַמְּשִׁיחַ בְּאוֹתוֹ זְמַן, הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת לְפָנָי זֶה עֲנִין הַהִתְמַהְמַה הוּת שֶׁבָּאָה קִדְּם לְדַת מְשִׁיחַ. וְכִמוֹ שֶׁהִתְמַהְמַה הוּת הַמְּשִׁיחַ הִיא לְצַרְךְ גָּמַר בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּעֲשֶׂה בְּזְמַן הָעֵבוֹר קוֹדֵם לְדַת הַגְּאֻלָּה, כֵּן לוּט הַתְּמַהְמַה כְּדִי לְקַחַת רְכוּשׁוֹ מִסֻּדָּם וְלְהוֹצִיא נִיצוּצוֹת. וְכֵן נִרְאֶה דִּיש טַעַם

שֶׁלְשָׁלֶת עַל מַלְת "וַיִּתְמַהְמַה" לְרַמְזוּ עַל כֵּן שֶׁהִתְמַהְמַה הוּת הִיא בְּתוֹךְ חוּט הַיְסוּד שֶׁנִּקְרָא שֶׁלְשָׁלֶת, כְּמוֹבָא בְּסֻפֵּר 'פְּרֻדָּס רְמוּנִים' לְרַמ"ק (שַׁעַר כֵּט פ"ג) שֶׁטַעַם שֶׁלְשָׁלֶת מְסַמֵּל תְּפֹאֶרֶת וַיְסוּד. וְאַאֲמוּר שְׁלִיט"א הוֹסִיף שֶׁהַטַּעַם שֶׁלְשָׁלֶת מְרַמְזוּ עַל חוּט שְׁיִוְרָד לְמִטָּה בְּצוּרָה מְפֹתֶלֶת, לְרַמְזוּ שֶׁהַחִיצוּנִים מְנַסִּים לְמִשְׁךְ אֶת הַשְּׁפַע מִכָּל צֶדֶד וְגוֹרְמִים אֶת הַחֲבָלִים וְהַהִתְמַהְמַה הוּת בְּתוֹךְ הַיְסוּד.

כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ, ט) "אֲנֹכִי אֶעֱרָבְנִי מִיָּדִי תִּבְקָשׁוּ אִם לֹא הִבִּיאֲתִיו אֲלֵיךְ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחֲטָאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים: כִּי לֹאֵל הַתְּמַהְמַה הוּת כִּי עֲתָה שְׁבָנוּ זֶה פְּעַמִּים". בְּאַרְנוֹ בַּמֶּאֱמֶר 'חֲשֵׁמֶל חֲטָא' שֶׁהַעֲרָבוּת שֶׁל יְהוּדָה עַל בְּנִימִין מְרַמְזֶת עַל יְסוּרֵי מְשִׁיחַ הַבָּא מִיְהוּדָה, שֶׁסוֹבֵל חֲבָלִי מְשִׁיחַ עֲבוּר עִם יִשְׂרָאֵל בְּזְמַן חֲבָלִי לְדַת הַגְּאֻלָּה. נִרְאֶה דִּיש רָמְזוּ בְּכְתוּב שֶׁיְהוּדָה אוֹמֵר לְיַעֲקֹב שֶׁהוּא סוֹבֵל אֶת הַיְסוּרִים בְּגִלְלַת הַתְּמַהְמַה הוּת הַגְּאֻלָּה בְּתוֹךְ הַיְסוּד. לְכֵן הוּא אָמַר "לֹאֵל הַתְּמַהְמַה הוּת כִּי עֲתָה שְׁבָנוּ זֶה פְּעַמִּים". אִם לֹא הִיָּתָה הַהִתְמַהְמַה הוּת פְּעַמִּים, פְּעַם אַחַת אֲצֵל לוּט, וּפְעַם ב' אֲצֵל מְשִׁיחַ, "כִּי עֲתָה שְׁבָנוּ" בְּגִימְטְרִיא מְשִׁיחַ, הִיָּינוּ מְשִׁיחַ כְּבָר הִיָּה בָּא, וְלֹא הִיָּיתִי צְרִיךְ לְסַבֵּל אֶת הַיְסוּרִים.

עתיד לשונך להדבק בחפך, רצונך
 בכך וכו', אמר לפניו רבונו של
 עולם בגילת לבי ובשמחת לבי אני
 מקבל עלי על מנת שלא יאבד אחד
 מישראל. והוסיף הרה"ג ר' יוסף הלוי
 שליט"א שמצער פרושו קטן, "ודוד
 הוא הקטן" (ש"א יז, יד), שמקטין עצמו
 בדרך של המלכות דקדשה שגמצאת
 בתכלית הענוה. וכן מובא ב'שער
 הפסוקים' להאריז"ל (לד לד ע' לה) ולכן
 נקרא צוער, כי היא צעירה וקטנה
 מכלם. וכןגדם במלכות שבקדשה.
 ועוד נראה לבאר מדוע תפלתו של
 לוט התקבלה, כיון שהמשיח
 היה כלול בלוט ובסדם, היה צריך שלוט
 ישאר בסדם כדי להוליד את שרש
 נשמת המשיח, כפי שמצינו במדרש (ב"ר
 לד, טו) שפריה ורביה קשורים עם האדם
 והמקום יחד, דכל נשמה יש לה את
 המקום שלה שבה היא יוצאת לעולם.
 לכן תפלתו התקבלה דזה היה הכרח
 להלדת הנשמה שצריכה לצאת במקום
 שבו היא טמונה, וכפי שמצינו במדרש
 (ב"ר מא, ד) אמר רבי יצחק "מצאתי
 דוד עבדי" היכן מצאתיו בסדם,
 דנשמת דוד היתה בסדם, ומרמז
 בכתוב (בראשית יט, כ) "אמלטה נא

וכן מובא בספר 'אמונת עתיך' שם
 שלכן תפלתו של לוט להציל את
 צער התקבלה לפני ה', אף על פי
 שתפלתו של אברהם להציל את סדם
 לא התקבלה, דבלוט היתה כלולה נשמת
 המשיח שמצילה את כלם. ונראה
 להוסיף שזה מרמז בפסוקים שם
 (בראשית יט, כ ואילך) "הנה נא העיר
 הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער
 אמלטה נא שמה הלא מצער הוא
 ותחי נפשי: ויאמר אליו הנה
 נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי
 הפכי את העיר אשר דברת: מהר
 המלט שמה כי לא אוכל לעשות
 דבר עד באך שמה על כן קרא שם
 העיר צוער". השם צוער מרמז על
 צערו של משיח שמכפר על כלם ומציל
 את כלם. וזו היתה תפלת לוט "הלא
 מצער הוא", כיון שיש כאן צערו של
 משיח צריך להציל אותם, ולכן קראו
 לעיר בשם צוער בגלל זה. וכפי שמצינו
 במדרש (ילקוט ישעיהו תצט) אמר לו
 הקדוש ברוך הוא למשיח הללו
 שגנוזים אצלך עונותיהם עתידים
 להכניסך בעול ברזל ועושים אותך
 פעל הזה שכהו עיניו, ומשנקין את
 רוחך בעל, ובעונותיהם של אלו

שְׁמָה הֲלֵא מְצַעַר הוּא וּתְחֵי נַפְשִׁי". לוט אָמַר "אִמְלִיטָה" מִלְשׁוֹן "וְהַמְלִיטָה זָכַר" (ישעי' סו, ז), וְכֵן "וּתְחֵי נַפְשִׁי" מְרַמֵּז עַל תְּחִיַּת הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא בְּבַחֲיַנַּת נַפְשׁ. וְכֵן הַפְּתוּב שֶׁם (בראשית יט, יז) "הַמְּלִיט עַל נַפְשׁךָ" מְרַמֵּז אֶת אוֹתָם רְמִזִּים. וְכֵן מְצִינוּ בְּרִש"י (שם) שֶׁהַפְּתוּב "הַהֲרָה הַמְּלִיט" הוּא מִלְשׁוֹן "וְהַמְּלִיטָה זָכַר", וְכֵן הַפְּתוּב שֶׁם "וַיֹּאמֶר לוֹט אֱלֹהִים אֵל נָא אֲדֹנָי" מְרַמֵּז עַל הַמְּלָכוֹת שֶׁשִּׁיכַח לְשֵׁם אֲדֹנָי. וְכֵן שֶׁם אֲדֹנָי מְרַמֵּז בְּהַמְשַׁךְ הַפְּתוּב שֶׁם "מְצֵא עֲבָדְךָ חֹן בְּעֵינֶיךָ" בְּדִלּוֹג ג' אוֹתִיּוֹת.

מְצִינוּ בְּזֵהָר (וִירָא קז): שְׁמֶלֶךְ סָדָם הַסְּכִים לְקַבֵּל אֶת לוֹט שֶׁיִּגְוֹר בְּעִירוֹ בְּזָכוֹת אֲבָרָהּ. וּמִבְּאֵר הַמְּתוּק מִדְּבַשׁ שֶׁאֲבָרָהּ הִיא יְדוּעַ בְּעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד וְהִיא לוֹ שֶׁם טוֹב. וְלִכְאוּרָה קֶשֶׁה אֵיךְ שֵׁיךְ לומר שֶׁאֲנִשִּׁי סָדָם מְעִרִיכִים חֶסֶד וְכוּ', נִרְאֶה לְבָאֵר עַל פִּי דְבָרֵינוּ שֶׁהַזֵּהָר מְרַמֵּז שֶׁכֶּבֶד בְּתַחֲלָה כְּשֶׁלוֹט הֵלֵךְ לְגוֹר בְּסָדָם הַכֹּל הִיא בְּזָכוֹת אֲבָרָהּ וּלְצָרְכוֹ, כְּדֵי לְהוֹלִיד אֶת הַמְּלָכוֹת שֶׁצָּרִיכָה לְהוֹלִיד דוֹקָא בְּסָדָם. וְכֵן דוֹד הַמְּלֶכֶךְ בְּגִימְטְרִיא סָדוּם.

כְּתוּב (בראשית יט, ט) "וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׁוּ לְשַׁבֵּר הַדָּלֶת: וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת יָדָם וַיִּבְיֵאוּ אֶת לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיְתָה וְאֶת הַדָּלֶת סָגְרוּ: וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פָּתַח הַבַּיִת הֵכֵן בְּסַנּוּרִים מִקֶּטֶן וְעַד גְּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמַצָּא הַפְּתָח". נִרְאֶה דִלְכוֹן מִלְחַמַּת אֲנִשֵּׁי סָדָם בְּלוֹט הִיְתָה סְבִיב "הַדָּלֶת", דְּדָלֶת מְסַמְּלֶת אֶת הַמְּלָכוֹת כְּדַבְּאַרְנוּ בְּמֵאֵמֶר 'חֲשַׁמֶּל שׁוֹפֵר', וַיֵּשׁ כְּאֵן רְמִזׁ שֶׁהַמְּלָחָמָה הִיְתָה נֶגֶד הַמְּלָכוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁהַתְּחִילָה לְצִאת מִשָּׁם בְּאוֹתוֹ זְמַן.

יש שְׁלֹשׁ פְּרָשִׁיּוֹת בְּתַנ"ךְ הַמְּסַפְּרוֹת אֵיךְ הִגִּיעָה נִשְׁמַת דוֹד הַמְּלֶכֶךְ לְעוֹלָם: פְּרֻשַׁת לוֹט עִם בְּנוֹתָיו שֶׁמִּשָּׁם יֵצְאוּ רוֹת. וּפְרֻשַׁת יְהוּדָה וְתַמָּר, שֶׁמִּשָּׁם יֵצְא בְּעַז. וּפְרֻשַׁת בְּעֵז וְרוֹת שֶׁמִּשָּׁם יֵצְא דוֹד. וְאִפְשָׁר לְרְאוֹת בְּשִׁלֵּשׁ הַפְּרָשִׁיּוֹת דְּבָרִים מְקַבְּלִים: דְּמְצִינוּ בְּכָל פְּרָשָׁה שֶׁהִיוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁהִיוּ מְעַכְּבִים אֶת יְצִיאַת נִשְׁמַת דוֹד הַמְּלֶכֶךְ וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֲרִגָם: בְּפְרָשָׁה שֶׁל לוֹט הִיוּ אֵלּוּ חֲתַנָּיו, שְׁלוּלָא הִיוּ מֵתִים לֹא הִיא שֵׁיךְ שֶׁבְּנוֹתָיו שָׁל לוֹט יִזְנוּ עִם אֲבִיהֶם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית יט, לא) "וְאִישׁ אֵין בְּאֶרֶץ לְבוֹא עֲלֵינוּ כְּדָרְךָ כָּל הָאֶרֶץ" וְאֵז "וּתְשַׁקֵּין אֶת אֲבִיהֶן יִזְנוּ וְגו'" וְכֵן

הפְּרֻשֵׁיּוֹת, שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הַמְּפָרִיעִים לְהוֹרְדֵת נִשְׁמַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ מֵתוֹ עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רוֹאִים קוֹ הַמְּשֹׁנָה בֵּין שְׁלֹשׁ הַפְּרֻשֵׁיּוֹת. וְכֵן מַחְלוּן וְכִלְיוֹן הָיוּ שְׁנֵי אַחִים כְּדַגְמַת עֵר וְאוֹנָן שֶׁהָיוּ אַחִים. וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר 'מְשַׁבְּצוֹת זֶהָב' בְּשֵׁם ה'אֱלֹשִׁיךְ' שֶׁמַּחְלוּן וְכִלְיוֹן הָיוּ גִלְגוּל עֵר וְאוֹנָן. וְכֵן רוּת וְעֵרְפָּה הָיוּ אֲחִיוֹת כְּמוֹ בְּנוֹת לוֹט, כְּמוּבָא בַּמְדָּרָשׁ (יִלְקוּט שׁוּפְטִים מ.ב). וְכֵן מוּבָא ב'חִיד"א' בְּשֵׁם 'סֵפֶר הַתְּמוּנָה' שְׁרוּת הַיְתָה גִלְגוּל תְּמָר. וּב'שְׁעַר הַגִּלְגוּלִים' (לו) מוּבָא שְׁרוּת הַיְתָה גִלְגוּל בְּתוֹ הַבְּכִירָה שֶׁל לוֹט.

וּמַעֲשֵׂה יְהוּדָה וְתִמְרָא בָּא כְּתוּצָאָה
מַחְטָא מְכִירַת יוֹסֵף, כְּדַמְשַׁמַּע מֵהַזְהָר (וישב קפח:): שְׁכִינֵן שְׁיִהוּדָה גְרָם לְמְכִירַת יוֹסֵף, הָאֲחִים הוֹרִידוּהוּ מִגְדֻלְתּוֹ, וְכִינֵן שֶׁהוֹרִידוּהוּ מִגְדֻלְתּוֹ "וַיֵּט עַד אִישׁ עֲדֻלְמִי וּשְׁמוֹ חִירָה", וְנִהְיָה מַעֲשֵׂה תְּמָר, וּמְשַׁמַּע שְׁלוּלֵי הוֹרִידוּהוּ מִגְדֻלְתּוֹ, לֹא הָיָה הוֹלֵךְ לְחִירָה, וְלֹא הָיָה מַעֲשֵׂה תְּמָר. נִרְאָה דְּמְכִירַת יוֹסֵף הָיְתָה בְּבַחֲיִנַת שְׁעִיר לְעִזָּאִיל שֶׁנִּתְּנוּ לְשֹׁטָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְטָרֵג, וְלֹא יִמְנַע בִּיאַת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד לְעוֹלָם. וּבִיתָר עֵמֶק נִרְאָה לְהוֹסִיף דְּמַצִּינוּ בְּזֶהָר חֲדָשׁ (תשא נד.) שְׁמְכִירַת

רוֹאִים שֶׁהַתּוֹרָה מְאָרִיכָה מְאֹד בְּסִפּוּר מֵיַתֵּת חֲתָנֵי לוֹט כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית יט) "וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל לוֹט עַד מִי לָךְ פֶּה חֲתָן וְגו' וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל חֲתָנָיו לְקַחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמְרוּ קוֹמוּ צְאוּ מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי מְשַׁחִית ה' אֶת הָעִיר וְיִהְיֶה כְּמִצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו". וְכֵל זֶה כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְתַכְלִית שֶׁהַחֲתָנִים מֵתוּ וַיֵּצֵא הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל לוֹט עִם בְּנוֹתָיו.

וְכֵן בַּפְּרֻשָׁה שֶׁל יְהוּדָה וְתִמְרָא, הָיוּ אֵלּוּ עֵר וְאוֹנָן, שְׁכָל עוֹד הֵם חָיו, לֹא הָיָה שִׁיךְ שְׁיִהְיָה הַזּוּג שֶׁל יְהוּדָה וְתִמְרָא. וְכֵן שֵׁם הַתּוֹרָה מְאָרִיכָה לְסִפּוּר כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁנִּהְרָגוּ וּמִדּוּעַ נִהְרָגוּ, עַד לְתַכְלִית שֶׁתְּמָר "רְאֵתָה כִּי גָדַל שְׁלָה וְהוּא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה" (בראשית לח, יד). וְאִזּוֹ הַחֲלִיטָה לְעֵשׂוֹת מַעֲשֵׂה כְּדֵי לְהַתְּעַבֵּר מִיְהוּדָה, וְכְמוּבָא בְּרַמְבַּ"ן (שם) שֶׁנִּתְּאָוֶתָה לְהוֹלִיד מְזַרַע הַקְּדָשׁ שֶׁל יְהוּדָה. וְכֵן הַכְּתוּב (שם טז) "וַתֹּאמֶר מַה תַּתֵּן לִי כִּי תָבוֹא אֵלַי" ר"ת **מַלְכוּת** דְּתִמְרָא רְמִזָּה לְיְהוּדָה שֶׁבִקְשָׁתָהּ הָאֲמַתִּית הִיא הַקְּמַת הַמַּלְכוּת.

וְכֵן בַּפְּרֻשָׁה שֶׁל רוּת וּבְעִז, מֵתוּ מַחְלוּן וְכִלְיוֹן. וְגַם שֵׁם מְאָרִיכָה מְגַלֵּת רוּת לְסִפּוּר אֶת כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁיִּרְדוּ לְמוֹאָב וּמֵתוּ וְכו'. וּבְכָל שְׁלֹשׁ

בְּרֵאשׁוֹנָה לֹא הָיָה בָהֶם שַׁבָּת, וְאַחַר כֵּן הָיָה בָהֶם שַׁבָּח, וּשְׁתִּיתִּי הַשְּׁתַדְּלוֹ לַעֲשׂוֹת טוֹב וְאַמַּת עִם אוֹתָם מֵתִים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִיעַ בְּאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה. רוֹאִים שֶׁהַזֶּהר מְקַשֵּׁר אֶת מַעֲשֵׂה תִמְרָה וּמַעֲשֵׂה רוֹת בְּמִיתַת בְּעַלְיָהֶן בְּרֵאשׁוֹנָה. וְכֵן מַעֲשֵׂה תִמְרָה הָיָה בְּדֶרֶךְ לְתַמְנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית לח, יג) **"הִנֵּה חֲמִיךָ עִלָּה תַמְנָתָה"**. וּבְמַעֲשֵׂה רוֹת הַכְּתוּב (רות ג, ב) **"זֶרֶה אֶת גֵּרְוֹן הַשְּׂעָרִים" ס"ת תַּמְנָתָה**. דְּבִאֲרָנוּ בְּמֵאמֶר 'חֲשַׁמֶּל לֹלֵב' שֶׁתַּמְנָה מְסַמְּלֶת אֶת הַיְסוּד דֶּרֶכּוֹ הַתְּקַשְּׁרוֹ לְהַבִּיא אֶת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד לְעוֹלָם.

דְּבַר נוֹסֵף שֵׁיִשׁ בְּשֵׁלֶשׁ הַפְּרָשׁוֹת הוּא עֲנִינֵי הַיְבוּס, דְּמַעֲשֵׂה תִמְרָה הָיָה בְּבַחֲיִנַת יְבוּס לַיהוּדָה לְאַחַר מוֹת עֵר וְאוּגֹן. וּמַעֲשֵׂה בְּעֵז וְרוֹת הָיָה עַל יְדֵי שְׁבַעֲזָיִם אֶת רוֹת. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (רות ד, ה) **"וַיִּמָּאֵת רוֹת הַמּוֹאָבִיָּה אֵשֶׁת הַמַּת קִנְיֹתִי לְהַקִּים שֵׁם הַמַּת עַל נַחֲלָתוֹ"**. וְהַתְּרַגּוּם שֵׁם מֵתְרַגֵּם וּבְעֵי לִיבְמָא יְתָה. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'שְׁמַחַת הַרְגֵּל' ל'חִיד'א' בְּשֵׁם מִדְרָשׁ שְׁכַלְיוֹן בְּעִלָּה שֶׁל רוֹת מַת, וּמַחֲלוֹן יְבוּס אוֹתָהּ וְמַת, וְזֶה בְּאוֹתָהּ בְּחִינָה מִמֶּשׁ שֶׁהִיָּתָה אֶצֶל עֵר וְאוּגֹן וַיהוּדָה. וְכֵן נִרְאָה דְּמַעֲשֵׂה לוֹט

יוֹסֵף גְּרָמָה פְּרוּד בֵּין הַיְסוּד דְּקִדְשָׁה לְמַלְכוּת. וּבְמַצָּב שֶׁהַמַּלְכוּת מְנַתְּקַת מִהַיְסוּד דְּקִדְשָׁה, זֶה גוֹרֵם מִיַּד שֶׁהוֹרִידוּ אֶת יְהוּדָה שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, מִגְּדֻלְתּוֹ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סוֹבֵב אֶת כָּל זֶה לְצַדֵּךְ הוֹרְדַת נְשִׁמַת דָּוִד לְעוֹלָם. דְּבִזְמַן שֶׁהַמַּלְכוּת נִמְצָאֵת בְּמַצָּב יְרוּד, הַקְּטֵרוּג נִגְדַת הַמַּלְכוּת פּוֹחַת. לְכֵן חֲטָא זֶה שְׁגָרַם שֶׁהוֹרִידוּהוּ מִגְּדֻלְתּוֹ, הַמְּשִׁיךְ לְגָרַם אֶת הַהֲמַשְׁךְ שֶׁיְהוּדָה יִלְכֵךְ לְחִירָה וְכוּ'. וְכֵן יַעֲקֹב וַיֹּסֵף שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּפְאֻרַת וַיְסוּד הַמְּשַׁפְּיעִים לְמַלְכוּת סָבְלוּ יְסוּרִים בְּזְמַן זֶה מִמְּכִירַת יוֹסֵף, לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים לְצַדֵּךְ הוֹלְדַת הַמַּלְכוּת. וְכֵן מְצִינוּ בְּזֶהר (וישב קפח:) **"וַיִּכַּר יְהוּדָה" הוּא אָמַר לְגַבִּי אָבִיו "הִכָּר נָא", וְעַל כֵּן "וַיִּכַּר יְהוּדָה"**. רוֹאִים שֶׁהַיְסוּרִים שֶׁהָיוּ לַיהוּדָה בְּדֶרֶךְ לְהַבְּאֵת נְשִׁמַת דָּוִד לְעוֹלָם, הָיוּ תוֹצְאָה שֶׁל מְכִירַת יוֹסֵף. וְהֵם דְּבִרְיָנוּ שֶׁמְכִירַת יוֹסֵף הִיָּתָה חֶלֶק מִמַּעֲשֵׂה זֶה.

מְצִינוּ בְּזֶהר (וישב קפח:) **שְׁתֵּי נְשִׁים הָיוּ שִׁמְהֵם נְבִנָה זִרְעוֹ שֶׁל יְהוּדָה, וּבָא מֵהֶם דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְשִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ, וּמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְהֵם הַשְּׁתַדְּלוֹ לְמַעֲשֵׂה זֶה, וְזֶה הוּא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שֶׁכָּבַר מֵתוֹ", שֶׁהָרִי כְּאֲשֶׁר הָיוּ חַיִּים**

המאורות המסמלים יסוד ומלכות, מרמזים על בריאת ובנין המלכות הנעשה דרך יבום.

וְכֵן מובא בהגה"ה ל'ספר הגלגולים' (פרק יב) שהכתוב (משלי כא, יד) "מתן בסתר יכפה אף" ר"ת **יב"ם** ומבאר לדברינו דנתינת צדקה מסמלת את ההשפעה למלכות שהיא בבחינת עני כדבארנו במאמר 'חשמל תורה'. וכן יבום מסמל את ההשפעה למלכות. וכן מובא בספר 'אמונת עתיד' (תשנ"ז ע' צט) **שיבמות** בגימטריא **המלך המשיח**, דענין היבום הוא תקון לנשמת המת, וכן המשיח יתקן הנשמות. ולכן נשמת המשיח באה לעולם על ידי יבום, וכן הפרשה של יהודה ותמר מתחילה **וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרָה**, ר"ת **יבום**. [עין במאמר 'חוטי החשמל מתחברים לשמיני' שבארנו מדוע הזווגים שהולידו את מלכות דוד ושלמה, היו על ידי נשים שהיו נשואות בזוג שני].

דָּבָר נוסף שיש בשלש הפרשיות הללו הוא ענין הזווג, שבא דוקא בדרך זנות. אצל לוט כתוב **"וַתִּשְׁקֵן אֶת אַבְיָהּוּן יִין וְכוּ"**, ואצל יהודה ותמר גם כן **"וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ וְגו"**, וכן אצל בעז ורות מובא שם (רות ג, ז)

עם בנותיו, היה בבחינת יבום, דמטרת היבום היא כמו שכתוב (דברים כה, ו) **"וְהָיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר תֵּלַד יָקוּם עַל שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא יִמָּחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל"**. היינו שיזכה המת שיהיה לו זרע. וכן פונתן של בנות לוט היתה בשביל שיזכו לזרע, כמו שכתוב (בראשית יט, לב) **"וַיִּנְחֵיהָ מֵאֲבִינוּ זָרַע"**.

נְרָאָה לבאר מדוע הקמת המלכות היתה דרך יבום. דמובא בפרע"ח להאריז"ל (קריאת שמע ח"א ע' קעא) **המלכות נקראת שם**, והבאור הוא דשם מרמז על ההתקשרות לשרש השיכת רק דרך המלכות, שנמצאת למטה במקום שאפשר לתקן ולהתקשר לשרש. וכינן שענין יבום הוא **להקים שם**, הרי זה בבחינת **להקים מלכות**, דמלכות נקראת שם, לכן הקמת המלכות נעשתה דרך יבום. ולכן יבום נעשה על ידי זווג דזווג מסמל את ההשפעה למלכות שהיא בבחינת אשה. **וְכֵן מְצִינוּ בַּזֹּהַר (תיקונים נו.) שְׁהַמְלָכוֹת הֵי א בְּסוּד יְבָמָה, אוֹתִיּוֹת בִּי מ"ה, שְׁמַאִיר בָּה שֵׁם מ"ה שֶׁהוּא הִסּוּד. וְכֵן הַכְּתוּב (בראשית א, יד) "יְהִי מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם" ר"ת יְבָמָה, דְּבְרִיאַת**

יהודה ותמר היו קדם מתן תורה, ממילא אף על פי שהיה בדרך זנות שהסטרא אחרא נהנה מזה, לא גרמו פגם בנשמת המשיח. מה שאין כן אם חס ושלום בעז היה עושה בדרך זנות כיון שזה היה לאחר מתן תורה, היה עלול לגרם חס ושלום פגם בנשמת המשיח.

וכן מצינו שמעשה הזנות של תמר נחשב למצוה, כמוכא ברמב"ן (שם) שתמר נתאנתה להוליד מזרע הקדש של יהודה. וכן הכתוב (שם טז) "ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי" ר"ת מלכות, ותמר רמזה ליהודה שבקשתה האמתית היא הקמת המלכות. וגם אצל בנות לוט מצינו שמעשה הזנות שלהם עם אביהם נחשב למצוה. כמוכא בגמרא (ב"ק לח): **אמר רבי חיאי בר אבא, אמר רבי יהושע בן קרחה, לעולם יקדים אדם לדבר מצוה, שבשביל לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה, קדמתה ארבעה דורות לישראל, עובד, ישי, דוד ושלמה. ואלו צעירה עד רחבעם, דכתיב, "ושם אמו נעמה העמנית".**

וכן מובאים בספר 'גלגל החיים' מהרה"ג ר' יוסף הכהן שליט"א

"ותבא בלט ותגל מרגלתיו ותשכב". ומצינו במדרש (רות רבה ו, א) **"ויקפת", לפתתו פחזזית, התחיל ממשמש בשערה אמר רוחות אין להם שער, אמר לה מי את רוח או אשה, אמרה אשה, פנויה את או אשת איש, אמרה לו פנויה, טמאה את או טהורה, אמרה לו טהורה, "והנה אשה טהורה מכל הנשים שכבת מרגלתיו", אמר רבי ברכיה ארורים הרשעים להלן כתיב "ותתפשחו בבגדו לאמר שכבה עמי" אבל הכא "ופרשת כנפך על אמתך".** אלא שבעז התגבר על יצרו ונחכה לבקר ועשה את היבום והגאלה וכו'. ומוכא ב'שער הגלגולים' להאריז"ל (הקדמה ט) שזה נעשה בדרך זנות, כדי שהשטן לא יקטרג ולא יפריע להוריד את נשמת דוד המלך לעולם, לכן נעשה בדרך זנות לבלבל את השטן, שהוא יחשב שזה שיך אליו. נראה דלכן מוכא שבעז מת באותו היום, כיון שלמעשה הוא התגבר ועשה את זה בדרך התר, ולא בדרך זנות, קטרוג והתנגדות השטן גרמו בהכרח שהיה צריך למות באותו יום. ונראה דלכן בעז מסר נפש לעשות את המעשה בהתר, דמעשה לוט עם בנותיו ומעשה

הסטרָא אַחְרָא בְּצוּרַת הַזּוּג כְּדִי שְׁלֵא יִפְרִיעַ.

מוֹבָא בְּקִנְטֵרֵס 'נִפְךְ דַּעַת' (ח"ה ע' ל"א) שְׁלוֹט הוּא מְלִשׁוֹן מְכֻסָּה, כְּמוֹ לוֹט בְּעֶרְפֵּל, וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ דְּבִנְיָן הַמְּלָכוֹת נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם בְּאִפְּן שֶׁל כְּסוּי כְּדִי שֶׁהַסְטֵרָא אַחְרָא לֹא יִקְטֵרֵג. וְהַכְּסוּי הוּא לוֹט שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן כְּסוּי. וְכֵן אֶצֶל בְּעֵז הוּא הַתְּחִיל לִפְעֵל כְּשֶׁאִמַר (רוֹת ד, א) **"סוּרָה שְׁבָה פִּה פְּלִנִי אֶלְמִנִי"** וּמְצִינּוּ בַתְרָגוּם (ש"א כא, ג) שְׁמַתְרָגִם פְּלִנִי אֶלְמוֹנִי כְּסִי וְטָמִיר, וְכֵן מְצִינּוּ בַתְרָגוּם עַל הַפְּתוּב (שם ג, ז) **"וְתָבֵא בְּלֹט" וְעַלֹת רוֹת בְּרֵז**. רוֹאִים שֶׁהִיא הַתְּקַשְׁרָה לְבַעַז דֶּרֶךְ בְּחִינַת סוּד וְכְסוּי.

שְׁמַעְתִּי מִהֵרָה"ג ר' מֹשֶׁה וְוַאלֶפְסוֹן שְׁלִיט"א שֶׁשָּׂאֵל מִדּוּעַ דְּנֻקָּא בְּלֶק רְצָה לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל, הֲרֵי הוּא הִיָּה בְּמַצָּב טוֹב, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר (דְּבָרִים ב, ט) **"אֵל תִּצַּר אֶת מוֹאֵב וְגו' כִּי לְבָנֵי לוֹט נִתְתִּי אֶת עַר יְרֹשָׁה"**, וְמָה הִפְרִיעוּ לוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִרְעַ דְּמוֹבָא ב'שְׁל"ה' שֶׁבְּלֶק שֶׁהִיָּה קוֹסֵם וּמְכַשֵּׁף גְּדוֹל יָדַע שֶׁמִּמֶּנּוּ צְרִיכָה לְצַאת נְשִׁמַת הַמְּשִׁיחַ. כְּפִי שְׁרוֹאִים שְׁרוֹת הִיָּתָה בְּתוֹ שֶׁל עֶגְלוֹן שֶׁהִיָּה בְּנוֹ שֶׁל בְּלֶק. לְכֵן הוּא נֹסֶה בְּכָל כַּחוֹ לְקַלֵּל וְלַגְרֵם אִיזָה פְּגָם בְּדַבְרֵי זֶה.

כְּמָה רְמִזִּים בְּמַעֲשֵׂה בְּעֵז וְרוֹת, הַמְּקַשְׂרִים לְמַעֲשֵׂה לוֹט וּבְנוֹתָיו; הַפְּתוּב (רוֹת ג' ז) **"וַיֹּאכַל בְּעֵז וַיִּשְׁתַּ וַיִּיטֵב לְבוֹ"**, מְרַמֵּז עַל לוֹט שֶׁשְׁתָּה קוֹדֵם הַמַּעֲשֵׂה. וּמִמְשִׁיךְ הַפְּתוּב **"וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב בְּקֶצֶה הָעֵרְמָה"**, אוֹתִיּוֹת הַמְּעַרְהָ, מְרַמֵּז עַל הַמְּעַרְהָ שֶׁל לוֹט עִם בְּנוֹתָיו, וּמִמְשִׁיךְ הַפְּתוּב **"וְתָבֵא בְּלֹט"**, רְמֵז עַל לוֹט. וּמִבְּאֵר שֶׁם שְׁבַעֵז הִיָּה גְּלוּל לוֹט, וְהַתְּגַבֵּר עַל יְצָרוֹ, לְתַקֵּן אֶת לוֹט שְׁלֵא הַתְּגַבֵּר עַל יְצָרוֹ.

וְכֵן רוֹאִים שֶׁהַשְּׁטֵן לֹא הִפְרִיעַ לְמַחְלוֹן וְכִלְיוֹן לְהַתְּחַתֵּן עִם רוֹת וְעֶרְפָּה בְּנוֹתָיו שֶׁל עֶגְלוֹן מְלֶךְ מוֹאֵב, אִף עַל פִּי שֶׁתּוֹכְלָנָה לְהוֹלִיד אֶת נְשִׁמַת הַמְּשִׁיחַ, דְּנִשְׁוֹאִין אֵלָיו הִיָּה בְּאֶסוּר, כְּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (רוֹת רַבָּה ב, ט) **"וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מְאֹבִיּוֹת" תַּנִּי בְּשֵׁם רַבִּי מְאִיר לֹא גִירוּם וְלֹא הִטְבִּילוּ אוֹתָם**. וְכִשְׁהַנְּשׁוֹאִין נַעֲשִׂים בְּאֶסוּר הַשְּׁטֵן בָּא לְעַזֵּר כְּדַלְעִיל.

מוֹבָא בְּכַתְבֵי הַרַמְ"ע מִפְּאֲנּוֹ (גְּלוּלִי נִשְׁמוֹת' אוֹת י') שֶׁזּוּגוֹ שֶׁל יִשִׁי עִם אִמּוֹ שֶׁל דָּוִד לֹא הִיָּה זּוּג פְּשׁוּט, דִּישִׁי חֶשֶׁב שְׂבָא עַל שְׁפָחָתוֹ, וּבְאֶמַת הִיָּתָה זֹו אֲשֶׁתוֹ. וְגַם שֶׁם נִרְאָה שֶׁהִטְעוּ אֶת

מזווג עליון, מהשדה אשר ברכו ה'.
 וכן "סביבתינו פלחך השור" ר"ת
 סכ"ה, המרמזת על ספת דוד שנמצאת
 ברשותם. וברבד הרמז פאלו פתוב
 עתה ולחך הקהל את כל סכ"ה. וכן
 לוט מרמז בתרגום על הכתוב (במדבר
 כב, ו) "ועתה לכה נא ארה לי את
 העם הזה", וכען איתא כען לוט לי
 ית עמא. וכן בהמשך שם לוט לי
 יתה. לוט לי ית עמא. דכל הפחד
 שלהם היה שיוציאו מהם את הנשמות
 של לוט. וכן נביא לקמן משער
 הפסוקים' להאריז"ל (בלק קפד) על הכתוב
 (במדבר כב, ה) "וישלח מלאכים אל
 בלעם בן בעור פתורה אשר על
 הנהר". שיש פאן רמז על מלכות בית
 דוד שהיא בסוד שלחן הנקרא פתורה,
 שמקבל מהנהר המסמל את היסוד,
 ובהגהה ל'מבוא שערים' (רצה) מוסיף
 ש"פתורה" אותיות פה רות. וכן מובא
 בספר 'שבילי פנחס' שבלעם ובלק
 הקריבו שבעה מזבחות, לשמר על
 הניצוץ של דוד המלך שהוא הרועה
 השביעי, ולכן הם הקריבו י"ד קרבנות
 כמנין דוד. וחזרו על זה ג' פעמים, כנגד
 ג' רוח נשמה של דוד המלך.
 כשבלעם גמר לברך את ישראל,

וכן מצינו בזהר (בלק קצח): "כי עצום
 הוא ממני" אותו רשע חכם היה
 וראה למרחוק, ראה את דוד המלך
 שבא מרות המואביה גבור חזק
 פאריה ועושה קרבות ומנצח את
 מואב, אמר "עצום הוא ממני"
 מאתנו יצא לכלות את מואב. ומרמז
 בזהר (בלק קפד): "וירא בלק בן צפור
 וגו'". ר' שמעון אמר "וירא". מאי
 ראה חמא, ראה ודאי ממש, חמא
 במשקופא דחכמתא. רואים שהיתה
 לו ראה בחלוני החכמה שגרמה לו
 לרצות לקלל את ישראל.

ונראה להוסיף דפחדו של בלק מדבר
 זה מדיק בכתוב (במדבר כב, ד)
 "ויאמר מואב אל זקני מדין עתה
 ילחכו הקהל את כל סביבתינו
 פלחך השור את ירק השדה". דהם
 הרגישו שבני ישראל עומדים להוציא
 מהם ניצוצות גדולים שמסובבים
 אותם, ויש להם וניקה מהם, כמו
 הניצוץ של נשמת המשיח שנמצא
 אצלם. ולכן הם קראו לבלעם לבוא
 לקלל את ישראל. וכפי שמובא בלק"ת
 להאריז"ל (פ' בלק ע' רכב) "פלחך השור
 את ירק השדה", הוא לוחך את ירק
 קרי השדה, הן הנשמות היוצאים

שׁוֹנָא זְנוּת, אֱלָא הַעֲמִידוּ בְּנוֹתֵיכֶם
בְּזִמָּה וְאַתֶּם שׁוֹלְטִים בָּהֶם, אָמַר
לִיה וּמִישְׁמַע לִי אִינוּן, אָמַר לִיה
אָקִים בְּנִתְךָ קוּמוּי וְיָנוּן חֲמִיין
וּשְׁמַעִין לְךָ. רוּאִים שְׁבַלְק שְׂאֵל אַת
בְּלַעַם מְדוּעַ בְּנִי יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַעוּ לוֹ לְזִנוּת,
וּבְלַעַם עָנָה לוֹ אִם תַּעֲמִיד אַת הַבְּנוֹת
שְׁלַךְ הֵם יִשְׁמַעוּ לְךָ. וּמְבַאֵר לְדַבְּרֵינוּ
שְׁבַלְקֵם אָמַר לְבַלְק שְׁדוּקָא לְבָנוֹת מוּאָב
הֵם יָזְנוּ, כִּינּוּן שְׁשָׁם יֵשׁ אַת שֵׁרֶשׁ
הַמְּשִׁיחַ, וְזֶה יִמְשַׁךְ אוֹתָם לְזִנוּת. וְכֵן
מְצִינוּ בְּגִמְרָא (בְּכוֹרוֹת ה'): "וְתִקְרָאנָה
לְעַם לְזַבְחֵי אֱלֹהֵיהוֹ". רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמַר עֲרוּמוֹת פִּגְעוּ בָהוּן. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אוֹמַר, שְׁנַעְשׂוּ כְּלָן בְּעַלֵּי קַרְיָן.

מְצִינוּ בְּגִמְרָא (נזיר כג): אָמַר עוֹלָא,
תְּמַר זְנִתָּהּ, זְמַרֵי זְנָה, תְּמַר
זְנִתָּה יִצְאוּ מִמֶּנָּה מְלָכִים וּנְבִיאִים,
זְמַרֵי זְנָה נִפְלוּ עָלָיו כַּמָּה רַבְבוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל. רוּאִים שְׁהַגְמֵרָא מְקַשְׂרַת אַת
מַעֲשֵׂה תְּמַר וּמַעֲשֵׂה זְמַרֵי, וּמְבַאֵר
לְדַבְּרֵינוּ דְּבִשְׁנֵי הַמַּעֲשִׂים הֵיךְ טְמוּן
הַרְצוֹן לְהוֹלִיד אַת שֵׁרֶשׁ דָּוִד וּמְשִׁיחַ. וְכֵן
בְּאַרְנוּ בְּמֵאמְרֵי 'חֲשַׁמֶל מִלָּה' שְׁחֻטָּא
זְמַרֵי בֶן סְלוּא הֵיךְ בְּאוֹתָהּ בְּחִינָה שְׁל
מְכִירַת יוֹסֵף בְּסוּד חֲבוּר שׁוּר וְחִמּוּר.
וְכַמְבַּאֵר בְּדַבְּרֵינוּ לְעִיל שְׁמְכִירַת יוֹסֵף

וּבְלַעַם וּבְלַק רָאוּ שְׁמִזְמָתָם נְכַשְׁלָה, נִתְּנוּ
בְּלַעַם לְבַלְק עֲצָה לְהַחֲטִיא אַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּזִנוּת עִם בְּנוֹת מוּאָב. וְלְכַאוּרָה
קִשָּׁה הָרִי בְּמִצְרַיִם שְׁהִיתָה מְקוּם זְמָה,
וְהָיוּ שָׁם קִדְּם מִתְּנֵן תּוֹרָה, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא נְכַשְׁלוּ בְּזִנוּת, וּמְדוּעַ עָלָה בְּדַעְתּוֹ שְׁל
בְּלַעַם שְׁבַנֵי יִשְׂרָאֵל יִחְטְאוּ, וּמְדוּעַ
בְּאַמַּת חֻטְאוֹ. נִרְאָה דְּבְלַעַם יָדַע
שְׁנִשְׁמוֹת דָּוִד וּמְשִׁיחַ צְרִיכוֹת לְצִאת
מִמְשַׁפַּחַת בְּלַק, וְאַפְשָׁר לְנִסּוֹת לְהוֹצִיאֵם
עַל יְדֵי זְנוּת. דְּבַר זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח חֲזַק
לְמַשְׁךְ אַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִנוּת, כְּמוֹ
שְׁרוּאִים שְׁהִרְבָּה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְכַשְׁלוּ.
וְכִינּוּן שְׁזֶה לְאַחַר מִתְּנֵן תּוֹרָה אִם יוֹצִיאוּ
אַת נְשַׁמַּת הַמְּשִׁיחַ עַל יְדֵי זְנוּת יִפְגְּמוּ
בָּהּ. וְזֶה רְמַז בְּלַעַם לְבַלְק כִּינּוּן שְׁכַל
כּוֹנֵנְךָ לְפָגַם בְּנִשְׁמַת הַמְּשִׁיחַ, תַּעֲשֵׂה
דְּבַר זֶה. וְלָכֵן בְּלַק שְׁלַח אַת כְּזָבִי שְׁהִיתָה
בְּתוֹ, כְּמוּבָא בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן (בְּמַדְבַר כה, טו),
וּבְמַדְרָשׁ (בְּמַדְבַר כ, כד). וְאַף עַל פִּי
שְׁהַצְלִיחוּ לְפָגַם בְּזִנוּת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׁמַר שְׁאַת נְשַׁמַּת הַמְּשִׁיחַ לֹא
הַצְלִיחוּ לְהוֹצִיא.

מְצִינוּ בִּירוּשְׁלָמִי (סְנַהֲדְרִין נא): מָה עֲשֵׂה
בְּלַעַם הַרְשָׁע שְׁנִתְּנוּ עֲצָה
לְבַלְק בֶּן צְפוּר לְהַפִּיל אַת יִשְׂרָאֵל
בְּחֻרְבָּה, אָמַר לוֹ אֱלוֹהֵי שְׁל אִמָּה הַזֹּאת

‘היכל הברכה’ (קאמרא דף רכה). **וכן שטים** בגימטריא **משיח**. וכן הכתוב שאמר דוד (תהילים קמ, ט) **”אל תתן הוי”ה מאוני רשע זממו אל תפק ירמו סלה”**, ר”ת **זמרי**. **מצינו** בגמרא (סוטה כב:) **אמר לה ינאי מלפא לדביתהו, אל תתיראי לא מן הפרושים ולא ממי שאינן פרושים, אלא מן הצבועים שדומין לפרושים, שמעשיהם כמעשה זמרי, ומבקשים שכר כפינחס**. לכאורה צריך להבין מה שיך לצבועים לרמות ולומר על מעשה זמרי שהוא מעשה של פרושים, ועוד לומר שפנחס נהג שלא כראוי והשכר שהוא קבל מגיע לזמרי ולא לו. ומבאר לדברינו דזמרי טען שהוא עושה לשם שמים להוליד את דוד ומשיח. והאמת היתה שענין המשיח היה הגורם לתאנה, והמעשה היה לשם תאנה.

מצינו במדרש (ילקוט רות תרא) **”ויקר מקרה”** הרואה אותה מקרי קרי. ומבאר לדברינו דכל מי שראה את רות שבה היתה טמונה נשמת המשיח היה בא לידי קרי דבארנו שיש בדבר זה כח חזק להחטיא את בני ישראל. לדבר דומה מצינו אצל רחב הזונה שהיו כלולים בה הרבה נשמות

היתה ההכשר למעשה יהודה ותמר, כך זמרי חשב שהוא יחטא אותו סוג של חטא, וזה יהיה ההכשר להוליד את נשמת דוד ומשיח מכזבי, אלא שזה היה לאחר מתן תורה והיה אסור דלעיל.

מצינו בגמרא (סנהדרין פב:) **ארבע מאות ועשרים וארבע בעילות בעל אותו רשע אותו היום והמתין לו פנחס עד שתשש כחו וכו’, עד שנעשה כפיצה המוזרת והיא היתה כערוגה מלאה מים**. רואים שזמרי בעל את כזבי **ארבע מאות עשרים וארבע פעמים**. ומבאר לדברינו דזה הגימטריא של **משיח בן דוד**, וזמרי נסה בכל כחו להוציא את נשמת המשיח, לכן המשיח נרמז במספר בעילותיו. והוסף הרה”ג ר’ יוסף סופר שליט”א שזה הגימטריא של **חטא זמרי בן סלוא**. וכן החטא היה בשטים, כמו

שכתוב (במדבר כה א) **”וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב”**. ושם היה החנייה האחרונה של בני ישראל קודם שנכנסו לארץ. כמו שכתוב (במדבר לג, מט) **”ויחנו על הירדן מבית הישמות עד אבל השטים בערב מואב”**. והחנייה האחרונה מרמזת על ימות המשיח, כמובא בספר

טָמוֹן בְּקִרְבָּהּ, תִּרְדֹּף אַחַר הַמוֹן
 יִשְׂרָאֵל לְהֵבִיא הַנִּיצוֹץ הַקְּדוֹשׁ הַהוּא
 לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁהִיא הַמַּעֲשֵׂה
 בְּרוּת הַצְּדָקָנִית אֲשֶׁר בָּאת בְּלִט
 וְשִׁכְבָה מְרֻגְלוֹת בְּעִזּוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
 עַל נַפְשָׁה הַטָּמוֹן בְּקִרְבָּהּ, בְּאִמְרָה
 "וּפְרִשְׁתְּ כִנְפֶיךָ וְכוּ' כִּי גֹאֵל אַתָּה",
 וְהִנֵּה זֹאת הִיְתָה עֲצַת הַרְשָׁע שֶׁיְהִי
 הַתְחַלְתִּי הַפְתוּי לְיִשְׂרָאֵל וְהַרְדִּיפָה
 אַחֲרֵיהֶם מִן בְּנוֹת מוֹאָב, וְזֶה יְהִי
 בְּקַל שֶׁיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם בְּחֻשְׁבָּם הִנֵּה
 זֶה וְדַאי הַנִּיצוֹץ הַטָּמוֹן אֲשֶׁר שׂוֹאֵף
 רוּחַ הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל בְּטַעֲנָה זֹו הִנֵּה
 לֹא יְהִי הָאִשֵּׁם כֹּל כֵּן גְּדוֹל עֲלֵיהֶם
 וְלֹא תִגְדַּל הַחֲרוֹן, כִּינּוֹן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
 טַעֲנָה אֲשֶׁר זֹאת הִיְתָה כְּוִנְתָּם, הַגִּם
 שָׂאִין זֶה טַעֲנָה לְהַתֵּר, כִּי הָרִי מִשָּׁה
 וּבֵית דִּינוֹ קִיָּם, שְׂאוֹל יִשְׂאֲלוּ אֶת
 פִּי, עִם כֹּל זֶה כִּינּוֹן שֶׁיֵּשׁ אִיזָה טַעֲנָה
 לֹא תִגְדַּל הַחֲרוֹן. וְזֶה שֶׁפְּתוּב "לְכָה
 אִיעֲצֶנְךָ" מֵהוּ הַעֲצָה, הִנֵּה הוּא אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים, שֶׁיִּשְׂאֲבוּ מֵעַמְּךָ בְּאַחֲרִית אֶת
 הַנִּיצוֹץ הַקְּדוֹשׁ. וְעוֹד מוֹבָא בְּהַמְשַׁךְ
 שָׁם (רצא) זֶה דְרָכּוֹ כֹּל הַיּוֹם מִתְחַלָּה
 מִפְּתָה אֶת הָאָדָם בְּאִסּוּר שֶׁמְדַמָּה
 לוֹ לְמִצְוָה, אַחַר כֵּן כֹּפֵּאֵר יְכוֹל לוֹ

גְּבוּהוֹת כְּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (רות רבה ב, א)
 עֲשֶׂה כְּהַנִּים נְבִיאִים עִמְדוֹ מִרְחֹב
 הַזֹּנָה, יִרְמֶיָהּ, חִלְקִיָהּ, שְׁרָיָהּ,
 מַחֲסִיָהּ, חֲנַמְאֵל, שְׁלֹם, בְּרוּךְ, גְּרִיָהּ,
 יַחֲזַקְאֵל, בּוּזִי, וְיֵשׁ אֲוֹמְרִים אֵף
 חֲלָדָה הַנְּבִיאָה. וּמְצִינוּ בְּגִמְרָא (תענית
 ה:) אָמַר רַבִּי יַצְחָק, כָּל הָאוֹמֵר,
 "רְחֹב" "רְחֹב", מִיָּד נִקְרִי.]

כְּתוּב (במדבר כד, יד) "וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ
 לְעַמִּי לְכָה אִיעֲצֶנְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 הָעַם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים".
 וְרַשִׁי וְשֶׂאֵר הַמְּפָרְשִׁים שָׁם מִתְקַשְׂמִים
 מֵהַ קִּשְׁר בֵּין הַעֲצָה לְהַכְשִׁיל אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּבְנוֹת מוֹאָב, לְאַחֲרִית הַיָּמִים.
 וְנִבִּיא אֶת לְשׁוֹן רַשִׁי, "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 הָעַם הַזֶּה לְעַמְּךָ" מִקְרָא קֶצֶר הוּא
 זֶה. "אִיעֲצֶנְךָ" לְהַכְשִׁילָם. וְאוֹמֵר לָךְ
 מֵהַ שְׁהוֹן עֲתִידִין לְהַרְע לְמוֹאָב
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ שֶׁכֹּל
 הַעֲצָה לְהַכְשִׁילָם הִיְתָה בְּגִלְל אַחֲרִית
 הַיָּמִים, וּכְדִלְעִיל. וְכֵן מוֹבָא בְּסִפְר 'אֲגָרָא
 דְכָלָה' (רפא) וְהִנֵּה זֶה הִיְתָה עֲצַת בְּלַעַם
 הַרְשָׁע, לְהִיּוֹת שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ
 בְּקִבְלָה אֲצֵל כֹּל יִשְׂרָאֵל הַנִּיצוֹץ
 הַקְּדוֹשׁ הַמְּשַׁקֵּעַ אֲצֵל בְּנוֹת מוֹאָב,
 אֲשֶׁר מִשָּׁם יִתְנוּצֵץ מוֹשִׁיעוֹן שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת אֲשֶׁר הַנִּיצוֹץ

שְׁרוּת וְעֶרְפָּה הֵן בְּסוּד רַחֵל וְלֹאָה, וְאִם
 עֶרְפָּה הִיְתָה הוֹלֵכֶת עִם רוּת הִיְתָה
 מִתְקַנֶּת אֶת עֲצָמָה וְלוֹקַחֶת חֶלֶק בְּבִגְנֵן
 הַמְּלָכוֹת, כְּמוֹ שְׁלֹאָה תִקְנָה אֶת עֲצָמָה
 וְלִקְחָה חֶלֶק בְּהִבָּאֵת הִ"ב שְׁבֻטִים.
 וּכְשֶׁהֵן נִפְרְדוּ, רוּת לִקְחָה אֶת הַטּוֹב
 שֶׁבְּעֶרְפָּה, וְעֶרְפָּה לִקְחָה אֶת הַרַע
 שֶׁבְּרוּת, וּמִזֶּה נּוֹלַד גְּלִית שֶׁהִיָּה הַלְעָמֶת
 זֶה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ. וְרוֹאִים שֶׁעַל עֶרְפָּה
 הִיָּה הֵנָּה אֲמִינָא אוֹלִי יֵצֵא הַמְּשִׁיחַ
 מִמֶּנָּה, וּבִסּוֹף יֵצֵאָה מִמֶּנָּה הַקְּלָפָה
 שֶׁהִיא הַלְעָמֶת זֶה שֶׁל דָּוִד. וְגַם עֲלֶיהָ
 מְצִינּוּ שֶׁהִיָּה לָהּ כַּח חֶזֶק לְהַחֲטִיא
 אֲנָשִׁים, כְּמוֹבָא בְּגַמְרָא (סוּטָה מ"ב): וְגִלִּית
 שְׁמוֹ מִגַּת, תְּנִי רַב יוֹסֵף שֶׁהִכֵּל דְּשִׁין
 אֶת אִמּוֹ כְּגַת, כְּתִיב מְעֵרוֹת וְקֵרִינֵן
 מְעַרְכוֹת תְּנִי רַב יוֹסֵף שֶׁהִכֵּל הָעֵרוֹ
 בְּאִמּוֹ, כְּתִיב הֲרָפָה וּכְתִיב עֶרְפָּה רַב
 וּשְׁמוּאֵל חַד אָמַר הֲרָפָה שְׁמָה,
 וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמָה עֶרְפָּה שֶׁהִכֵּל
 עוֹרְפִין אוֹתָהּ מֵאַחֲרֶיהָ, וְחַד אָמַר
 עֶרְפָּה שְׁמָה, וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמָה
 הֲרָפָה שֶׁהִכֵּל דְּשִׁין אוֹתָהּ כְּהַרְיָפוֹת.

[בְּמֵאֵמֶר הַמְּסַגֵּר מְצִינּוּ בְּזֹהָר חֲדָשׁ
 (רוּת צ"ו): שֶׁשְׁמָה שֶׁל רוּת קִדְּם
 שֶׁהִתְגַּיְרָה הִיָּה גְּלִית, נִרְאֶה דְּגְלִית הוּא
 אוֹתִיוֹת גְּלִית, לְרַמֵּז שֶׁהֲרַע שֶׁל רוּת

מִפְתָּהוּ בְּאִסּוּר גְּמוּר בְּלִי טַעֲנָה. וְזֶה
 שֶׁכְּתוּב "לָכֶּה אִיעֲצֶנְךָ" אוֹתוֹ הַדְּבָר
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמְּךָ
 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, הִיָּינוּ שִׁישְׂאוּ
 מִבְּנוֹת מוֹאָב בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים בְּיָמֵי
 בְּעוֹז, וְנִקְרָא זֶה אַחֲרֵית הַיָּמִים
 לְמוֹאָב, כִּי כִּיּוֹן שִׁיֵּצֵא מֵהוֹן הַפְּרִיָדָה,
 כְּבָר כָּלָה חַיֵּיהֶם וְהוֹתֵרָה הַרְצוּעָה
 לְהַרְגֵם, תַּעֲשֶׂה זֶה הַדְּבָר כְּעַתָּה.
 וּבִסְפָר 'רְסִיִּי לַיְלָה' בָּאֵר עַל אוֹתָהּ
 הַדְּרָךְ בְּאִפְּן אַחֵר (מ"ד) עֲצָה זֹו דְּיִיקָא
 הִיְתָה הַכְּנָה לְמָה שִׁיעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה
 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. "וּמַחֲץ פְּאֵתֵי
 מוֹאָב", קוֹדֵם לְכָל לְהוֹצִיא בְּלַעַם
 מִפִּיהֶם, וְהוּא לֹא יָדַע בְּעַצְמוֹ מָה
 שֶׁהִיָּה אוֹמֵר דְּלָכֶה אִיעֲצֶנְךָ אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה וְגו' דְּבָרִים כְּכַתְּבוּן שֶׁהוּא הִיָּה
 נוֹתֵן לוֹ עֲצָה כְּדִי שִׁיעֲשֶׂה הָעַם.
 וּבִסְפָר 'אַהֲבַת יְהוֹנָתָן' (בִּלְק) מְבָאֵר בְּאִפְּן
 הַפּוֹךְ שֶׁבְּלַעַם נָתַן עֲצָה לְהַחֲטִיא בְּבָנוֹת
 מוֹאָב, וְהוֹסִיף וְאָמַר לְבָלֵק אֵל תִּפְחַד
 שִׁיּוֹצִיאוּ אֶת הַנִּיצוּצוֹת, כִּי זֶה שִׁיָּן
 לְאַחֲרֵית הַיָּמִים.

מְצִינּוּ בַּמְדְּרָשׁ (רוּת רַבָּה ב, ט) ר' בִּיבִי
 בְּשֵׁם ר' רֵאוּבֵן אָמַר רוּת
 וְעֶרְפָּה בְּנוֹתֶיהוּ שֶׁל עֶגְלוֹן הִיוּ. וּמוֹבָא
 בְּסִפְר הַלְּקוּטִים' לְהֶאֱרִיז' ל (ש"א שְׁעָא)

שְׁהִי הַלְעַמַּת זֶה שֶׁל דָּוִד, וְלִקְיַחַת הָרַע שְׁבָרוֹת הֵיטָה שְׂכָר בְּשָׁבִיל עֶרְפָּה. וְכֵן עֶרְפָּה הִיא אוֹתִיּוֹת פֶּה רַע, כְּנֶגֶד הַמַּלְכוּת דִּקְדָּשָׁה שֶׁהִיא בְּסוּד פֶּה טוֹב, כְּדַבְּאֲרֵנוּ בְּמֵאֵמֶר 'הַשְּׁלַחֵן פֶּה'. וְכֵן מוֹבֵא בְּרַמ"ע מִפְּאֵנוּ (גִּלְגוּלֵי נִשְׁמוֹת' אוֹת ג') שְׁגָלִית הִיָּה גִלְגוּל כְּלִיּוֹן שֶׁהִיָּה בְּעֵלָה הַרְאִשׁוֹן שֶׁל עֶרְפָּה, וְהִיָּה מִזְרַע יְהוּדָה. [

וְנַחֲזוֹר לְבֹאֵר אֶת מַעֲשֵׂה זְמָרִי וְכִזְבִּי. מְצִינּוּ בַּמִּדְרָשׁ (בַּמִּדְבָּר כ, כד)

"וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא" וְכוּ', אָמַרָה לוֹ אֲיִנִי נִשְׁמַעַת אֶלָּא לְמִשָּׁה, שְׂפָךְ צָנָה אוֹתִי בָּלַק אֲבָא שְׁלֵא לְשַׁמַּע אֶלָּא לְמִשָּׁה רַבְּכֶם שְׁאֲבֵי מֶלֶךְ, אָמַר לָהּ הֲרִי אֲנִי גָדוֹל כְּמוֹתוֹ, לְעִינֵיהֶם אֲנִי אֲבִיאָךְ, תִּפְשָׂה בְּבִלְוֵרִיתָהּ וְהִבִּיאָה אֶצְלֵ מִשָּׁה, אָמַר לוֹ בֶּן עֶמְרָם זֹו מִתְרַת אוֹ אֲסוּרָה, אָמַר לוֹ אֲסוּרָה הִיא לְךָ, אָמַר לוֹ זְמָרִי וְאוֹתָהּ שְׁלַקְחָתָּ מְדִינִית הִיא, מִיָּד נִתְרָשְׁלוּ יָדָיו שֶׁל מִשָּׁה וְנִתְעַלְמָה מִמֶּנּוּ הַלְכָה, וְגָעוּ כָּלָם בְּבִכְיָה. וְצָרִיךְ לְהִבִּין מִדּוּעַ נִתְרָשְׁלוּ יָדָיו שֶׁל מִשָּׁה, הֲרִי הוּא נִשָּׂא אֶת צְפוּרָה קוֹדֵם מִתֵּן תּוֹרָה. וְעוֹד צָרִיךְ לְהִבִּין מִדּוּעַ זְמָרִי תִּפְסֵ אֶת כִּזְבִּי בְּבִלְוֵרִיתָהּ. נִרְאָה לְבֹאֵר שֶׁזְמָרִי תִּפְשָׂה

הַנְרָמָז בְּשִׁמָּה קֹדֶם שֶׁהִתְגַּיְרָה, נִכְנַס בּוֹ כְּדַבְּרֵי הָאֲרִיז"ל. וְכֵן גָּלִית מְרָמָז עַל הַתְּגַלּוֹת, דְּגָלִית מִסְמַל אֶת קְלַפַּת הַגָּאֹנָה וְעִזּוֹת הַפְּנִים שֶׁל מוֹאֵב שֶׁשְׂרָשָׁה מִבְּתוֹ שֶׁל לוֹט שְׁלֵא הֵיטָה צְנוּעָה, וּפְרִסְמָה שְׁמוֹאֵב נוֹלַד מֵאֲבִיו, וְהִיא הַלְעַמַּת זֶה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּמְצָא בְּתַכְלִית הַבְּטוֹל וְהַצְּנִיעוּת. וְכֵן גָּלִית מְרָמָז בְּכַתוּב שֶׁנֶּאֱמַר עַל דָּוִד (ש"ב ה, ב)

"וְאֵתָה תִּהְיֶה לְנֶגִיד עַל יִשְׂרָאֵל" בְּדִלּוֹג הַפּוֹךְ שֶׁל ב' אוֹתִיּוֹת, דְּגָלִית הוּא הַקְּלַפָּה הַמִּתְנַגְּדָת לְדָוִד לְכֵן הוּא נִרְמָז בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת. וְהוֹסִיף הַרַה"ג ר' יוֹסֵף סוֹפֵר שְׁלִיט"א שֶׁמְצִינּוּ בְּגִמְרָא עַל גָּלִית (סוֹטָה מ"ב):

"וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשָּׁכֵם וְהַעֲרַב", אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כְּדִי לְבַטְּלֵם מִקְרִיאַת שְׁמַע שְׁחָרִית וְעַרְבִית. דְּגָלִית הוּא כְּנֶגֶד הַמַּלְכוּת לְכֵן הוּא מִתְנַגֵּד לְקַבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם.

מְצִינּוּ בְּגִמְרָא (סוֹטָה מ"ב): דְּרַשׁ רַבָּא, בְּשִׁכְרֵ אַרְבַּע דְּמַעוֹת שֶׁהוֹרִידָה עֶרְפָּה עַל חֲמוּתָהּ, זְכָתָהּ וַיִּצְאוּ מִמֶּנָּה אַרְבַּעַה גְּבוּרִים הַלְלוּ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְתִשְׁנֶה קוֹלָן וְתִבְכְּיָנָה עוֹד".

נִרְאָה דְּמַעוֹת אֵלוֹ שֶׁעֶרְפָּה הוֹרִידָה כְּשֶׁנִּפְרְדָּה מִנְּעָמֵי וְרוֹת, נִתְּנוּ לָהּ אֶת הָרַע שֶׁהִיָּה בְּרוֹת, וּמִרַע זֶה יִצְאוּ הַגְּבוּרִים

צַרְרִים הֵם לָכֵם בְּנִכְלִיהֶם אֲשֶׁר נָפְלוּ לָכֵם עַל דְּבַר פְּעוֹר וְעַל דְּבַר כְּזָבִי בַת נְשִׂיא מִדֵּינָן אַחֲתָם". נִרְאָה דִּישׁ כָּאֵן רְמַז כִּינּוּן שֶׁהֵם נִסּוּ לִפְגָּם אֶת נֶפֶשׁ דָּוִד שֶׁעָלְיָה כְּתוּב (ש"א כה, כט) "וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים", הֶעֱנִישׁוּ אוֹתָם בְּ"צָרוֹר" וְכו', "כִּי צַרְרִים". דְּצְרוּרָה פְּרוּשׁוֹ קְשׁוּרָה, וְנֶפֶשׁ דָּוִד הִיתָה קְשׁוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים שֶׁהוּא קֶשֶׁר הַחַיִּים, וְהֵם נִסּוּ לִפְגָּם בְּזֶה. וְכֵן כְּזָבִי הִיא מִלְשׁוֹן שֶׁקָר וְכָזָב, דְּבָכַל שֶׁקָר יֵשׁ נִיצוּץ שֶׁל אֱמֶת, וְכֵן בְּכָזָבִי הִיָּה נִיצוּץ שֶׁל אֱמֶת שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ.

נִרְאָה דְּלָכֵן נָפְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל כ"ד אֱלֹף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (במדבר כה, ט) "וַיִּהְיוּ

הַמַּתִּים בַּמִּגְפָּה אַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִים אֱלֹף, כִּינּוּן שֶׁהֵם נִסּוּ לִפְגָּם אֶת הַמַּלְכוּת, הֵם נֶעֱנְשׂוּ בְּמִסְפָּר כ"ד הַמִּסְמָל אֶת הַמַּלְכוּת, כְּפִי שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּמֵאמֶר 'עוֹלָם הַשְּׂמִינִי', שֶׁבְּמַלְכוּת יֵשׁ כ"ד קְשׁוּטֵי כְּלָה, וְכ"ד צְרוּפֵי שֵׁם אֲדֹנָי.

נִרְאָה דְּלָכֵן מִשָּׁה שֶׁלַח אֶת פְּנַחֵס לְהַלְחֵם בְּמִדְיָן, וּפְנַחֵס הִרְגָה אֶת בְּלַעַם וּבְלַק בְּחֶרֶב, כִּינּוּן שֶׁעֲדוֹן הִיָּה חֶשֶׁשׁ שֶׁיִּנְסוּ לִפְגָּם אֶת הַמַּלְכוּת, וּמִשָּׁה דָּאָג שֶׁפְּנַחֵס שֶׁהִתְחִיל בְּמִצְוֵה יְגִמֵר אוֹתָהּ

בְּבִלְוִרְיָתָהּ, דְּבִלְוִרְיָת מְסַמְּלָת אֶת קְלַפַּת הַגְּאֻוָּה שֶׁמְלַבִּישָׁה עַל הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל בֵּית דָּוִד שֶׁנִּמְצְאָת בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, כְּפִי שֶׁמְצִינּוּ בְּגִמְרָא (סנהדרין מט:): **אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אַרְבַּע מֵאוֹת יְלָדִים הָיוּ לוֹ לְדָוִד כֻּלָּן בְּנֵי יָפֶת תְּאֵר הָיוּ, וּמִגְדְּלֵי בְּלוּרִית הָיוּ, וּמִהַלְכֵינ בְּרֵאשֵׁי הַגִּיסוֹת הָיוּ, וְהוּן הוּן בְּעַלֵי אַגְרוּפִין שֶׁל דָּוִד**. רוֹאִים שֶׁהַקְּלַפּוֹת שֶׁמִּתְּלַבְּשׁוֹת עַל בֵּית דָּוִד הֵם בְּסוּד הַבְּלוּרִית. וְזִמְרֵי רְמַז לְמִשָּׁה בְּבִלְוִרְיָת עַל נִשְׁמַת דָּוִד שֶׁטְמוּנָה שָׁם, וּמִשָּׁה הִרְגִישׁ שֶׁמִּנַּח כָּאֵן נִיצוּץ קְדוּשׁ שֶׁמִּנִּיעַ אֶת זִמְרֵי לְמַעֲשָׂהּ, וְזֶה גֵרֵם שֶׁנִּתְרַשְׁלוּ יְדֵיו שֶׁל מִשָּׁה. וְכֵן הַכְּתוּב (במדבר כב, א) "וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן יַרְחוֹ" ס"ת בְּלוּרִית, דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל חָנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב בְּמִקוֹם קְלַפַּת הַבְּלוּרִית.

וְהוֹסִיף הַרְה"ג ר' יוֹסֵף סוֹפֵר שְׁלִיט"א שֶׁלָּכֵן בְּלַק נִקְרָא **צוֹר**, דְּצוֹר מְסַמְּלָת אֶת הַקְּלַפָּה שֶׁהִיא הַלְעַמַּת זֶה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם הַמְּסַמְּלָת אֶת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד, כְּמוֹבָא בְּרִש"י (בראשית כה, כג) **כְּשִׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל וְכוּ'**, **לֹא נִתְמַלְאָה צוֹר אֲלֵא מִחֶרֶבָנָה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם**.

כְּתוּב (במדבר כה, יז) "**צָרוֹר אֶת הַמִּדְיָנִים וְהַפִּיְתָם אוֹתָם: כִּי**

בַּיָּדוֹ, וְקָשָׁה מִה שֶׁהַזְכִּיר שֶׁלְקַח הַרְמַח בַּיָּדוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה, מִה לִּי אִם מִתּוֹךְ הָעֵדָה לְקַח אוֹתוֹ אוּ מִמְּקוֹם אַחֵר וְכוּ', אֲלֵא לְהוֹרוֹת שֶׁלְקִיחַת הַרְמַח לֹא הִיָּה לְדַקָּר הַמְּנַאֲפִים לְבָד, רַק עָשָׂה כַּעֲמֵשׂא שֶׁחָגַר חֲרָבוֹ וְאָמַר כָּל מִי שֶׁאֵין שׁוֹמֵעַ הַלְכָה זוּ יְדַקֵּר בְּחֶרֶב, כֵּן עָשָׂה פְּנִיחַס לְקַח הַרְמַח מִתּוֹךְ הָעֵדָה לְצַרְךָ הָעֵדָה, לְשִׁמְעַ מִמֶּנּוּ הַלְכָה זוּ אוּ לְדַקְרוּ בְּרַמַּח. רוֹאִים שֶׁהַשְּׁל"ה מְקַשֵּׁר אֶת שְׁנֵי הָעֲנִינִים, וּמְבַאֵר שֶׁפְּנִיחַס לְקַח אֶת הַחֶרֶב מִתּוֹךְ הָעֵדָה לְרַמֵּז לְכֻלָּם שְׁמִי שֶׁיַּחֲלַק עֲלָיו בְּהַלְכָה זוּ יְדַקֵּר בְּחֶרֶב כְּמוֹ שֶׁעֲמֵשׂא עָשָׂה. וּמְבַאֵר לְדַבְּרֵינוּ שֶׁפְּנִיחַס וְעֲמֵשׂא רַמְזוּ שְׁמִי שֶׁיִּפְגַּם בְּנִשְׁמַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ בֵּין עַל יְדֵי זְנוּת וּבֵין עַל יְדֵי פֶסֶק הַלְכָה דֵינּוּ לִידְקָר בְּחֶרֶב.

וְכֵן פְּנִיחַס הִיָּה מִהַמְּרַגְלִים שֶׁשָּׁלַח הַהוֹשֵׁעַ קִדְּם שֶׁנִּכְנְסוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא נִצַּל עַל יְדֵי רַחֲב הַזְּנוּה, שֶׁהִטְמִינָה אוֹתוֹ בְּבִגְדֵי הַפִּשְׁתָּן שֶׁל הַזְּנוּת שֶׁהָיוּ אֲצִלָּה עַל הַגָּג, וְגַם בְּגִימְטְרִיא שֵׁשׁ, וּמְרַמֵּז עַל פְּגָם הַיְסוּד הַשֵּׁיךְ לְמִסְפָּר שֵׁשׁ]. וּבְזָכוֹת שֶׁהָיָה הַצִּילָה אוֹתוֹ הוּא גָּתוּן לֵה "אוֹת אֲמַת", שֶׁהָיָה הָאוֹת ו' הַמְּסַמְּלֵת אֶת הַיְסוּד דְקָדְשָׁה, הַיְיָנוּ הוּא

וַיְהִי אֵת כָּל אֱלוֹ שְׁמֵנִסִּים לְפָגַם אֶת מַלְכוּת בֵּית דָּוִד. וְלָכֵן כְּתוּב (בַּמְדַּבֵּר לֹא, טו) "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הַחֲזִיטֶם כָּל נִקְבָּה: הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבֵּר בְּלַעַם לְמִסֵּר מַעַל בְּה' עַל דְּבַר פְּעוֹר וַתְּהִי הַמַּגֵּפָה בְּעֵדַת ה': וְעַתָּה הִרְגוּ כָל זָכָר בְּטוֹף וְכָל אִשָּׁה יַדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הִרְגוּ". בֵּינָן שֶׁהַנְּשִׂים הִרְאוּיוֹת לְבִיָּאָה נִסּוּ לְפָגַם אֶת הַמַּלְכוּת כְּפִי שְׁמִשָּׁה אָמַר "הֵן הִנֵּה וְכוּ", לָכֵן צָרִיךְ לְהִרְגֵם אֶת כָּלֵם שֶׁלֹּא יִשְׂאָר בְּעוֹלָם מֵאֱלוֹ שְׁמֵנִסִּים לְפָגַם אֶת הַמַּלְכוּת.

מְצִינּוּ בְּגִמְרָא (יְבִמוֹת ע"ז) אָמַר רַבָּא מְלַמֵּד שֶׁחָגַר חֲרָבוֹ כִּיִּשְׁמַעְאֵל וְאָמַר כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ הַלְכָה זוּ יְדַקֵּר בְּחֶרֶב, כֵּן מְקַבְּלֵנִי מִבֵּית דֵּינּוּ שֶׁל שְׁמוּאֵל הַרְמַתִּי עִמוּנִי וְלֹא עִמוּנִית מוֹאָבִי וְלֹא מוֹאָבִית. נִרְאָה דְלָכֵן עֲמֵשׂא נִקְטַ לְשׁוֹן כְּזֹאת שֶׁלֹּא מְצִינּוּ בְּשׁוּם מְקוֹם, שְׁמִי שֶׁאֵינוֹ מְסַכֵּים לְהַלְכָה זוּ יְדַקֵּר בְּחֶרֶב, דְּמִי שֶׁחֹלַק עַל הַלְכָה זוּ וּמְנַסָּה לְהַטִּיל פְּגָם בְּשֵׁרֶשׁ נִשְׁמַת דָּוִד הַמֶּלֶךְ וּמְשִׁיחַ, דֵּינּוּ כְּדֵין זְמַרִי בֶן סְלוּא לִידְקָר בְּחֶרֶב.

וְכֵן מְצִינּוּ בַּשְּׁל"ה (וּוִי הַעֲמוּדִים יח) "וַיְרָא פְּנִיחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקַּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רַמַּח

וכפי שבארנו שקודם מתן תורה אין הזנות פוגמת בנשמה, לכן היה שיך שאסנת תבא לעולם דרך הזנות של שכם בן חמור ודינה, ולאחר מתן תורה הזנות פוגמת לכן לא היה שיך ששרש משיח יולד ממעשה הזנות של זמרי וכזבי.

מובא בספר 'חסד לאברהם' (מעין ה נהר כה) בשם האריז"ל זמרי נתגלגל בר' עקיבא, והכ"ד אלה שמתו במגפה היו הכ"ד אלה תלמידים של ר' עקיבא שמתו בין פסח לעצרת. ואשת טורנוסרופוס היתה גלגול כזבי עצמה, ונתגירה וזכתה להעמיד את ישיבתו. רואים שזמרי וכזבי נתגלגלו ברבי עקיבא ואשתו. נראה דלכן מצינו במדרש (איכה רבה ב, ד) רבי עקיבא פד הוה חמי ליה להדין בר כוזיבא הוה אמר היינו מלפא משיחא. דרבי עקיבא שוב נסה להביא את מלכות בית דוד קודם זמנה כמו בגלגול הקודם, לכן הוא קרא לבן כוזיבא משיח. וכן נראה דכוזיבא הוא מלשון כזבי, דכשם שכזבי היא מלשון כזב כדלעיל, כך בן כוזיבא, ושניהם היו אותו כזב של נסיון להקדים את הקץ. וכן מצינו בגמרא (סנהדרין צז:) מאי

קשר אותה ליסוד דקדשה, ובטל את קלפת הזנות ממנה, עד שזכתה להנשא ליהושע בן נון, כדבארנו במאמר 'חשמל תורה'. וגם כאן רואים את הכח של פנחס בבטול קלפת הזנות, דרחב היתה סמל של קלפת הזנות שהתלבשה על ארץ ישראל לפני שנכנסו ישראל לשם, כמובא בגמרא (זבחים קטז:) **אמר מר, אין לך כל שר ונגיד שלא בא אל רחב הזונה**. וכל זה היה ההכשר לכבוש הארץ, כמובא במגלה עמוקות על התורה (ויחי) **"וזרעו יהיה מלא הגוים"**, רוצה לומר ל"א מלכים שכבש יהושע על ידי שהיה לו אחיזה ודבקות בהם קצת, שנשא לרחב הזונה שזינתה עם ל"א מלכים, והוציא יקר מזולל, על ידה היה יכול להכניע סיטרא דילהון, וזרעו יהיה זרעו במקום שהוא מלא הגוים ועל ידי זה ישלט בהם. **מובא בספר 'עבודת ישראל'** (פנחס) בשם האריז"ל שזמרי היה גלגול שכם בן חמור, וכזבי היתה גלגול דינה. נראה דכיון שזמרי וכזבי בגלגולם הקודם הולידו את אסנת אשת יוסף שממנה יצא משיח בן יוסף, הם נסו עכשיו להוליד את שרש משיח בן דוד,

תְּלַמִּיד חֲכָם וְאֶנְשֵׁכְנוּ פְחֵמוֹר. וְכֵן מוּבָא בְּשַׁעַר הַגְּלוּלִים 'לְהֶאֱרִיז' ל (לד) רַבִּי עֲקִיבָא עֲצָמוּ שְׂרֵשׁ נִפְשׁוּ הִיתָה מִן פְּנִימִיּוֹת הַקִּדְשָׁה, אֲלֵא שְׁעַל יְדֵי חֲטָא קִדְמוֹן יִצָּאת אֶל הַקְּלָפוֹת, וְאַחַר כֵּן חֲזָרָה בְּקִדְשָׁה. וְכוּ', וּבָזָה תְּבִין סוּד רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁהִיָּה בְּתַחֲלָתוֹ עִם הָאֲרָץ, שׁוֹנֵא תְּלַמִּידי חֲכָמִים מ' שָׁנָה, בְּאֶמְרוּ מִי יִתֵּן לִי תְּלַמִּיד חֲכָם וְאֶנְשֵׁכְנוּ פְחֵמוֹר. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'לְקוּטֵי שׁוֹשְׁנִים' מִהֶר"ש אוֹסְטְרוֹפְלֵי (פִּסְחִים מֵט) שְׂרַבִּי עֲקִיבָא הִיָּה גִלְגּוּל שְׂכָם בֶּן חֵמוֹר.

מוּבָא בְּסִפְר 'חֲסִד לְאַבְרָהָם' (מַעֲיָן הַנְּהַר כה) **"וְהָאֲרָץ רַחֲבַת יְדֵים"** ר"ת ר' חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן, וְאֶפְשָׁר שְׁנִלְקַח בְּתוֹךְ קְלַפַּת שְׂכָם בֶּן חֵמוֹר, לְכַךְ הֲצַרְךָ לִיהָרֵג וּלְהַתְּלַבֵּן. נִרְאָה דְאֶפְשָׁר לְבָאָר טַעַם זֶה גַם עַל רַבִּי עֲקִיבָא שְׁהִיָּה מִשְׂרֵשׁ שְׂכָם בֶּן חֵמוֹר וְנִהְרֵג בֵּין עֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת כְּמוֹ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן.

מְצִינּוּ בַמְדַרְשׁ (בַּמְדַב"ר יט, ו) **דְּבָרִים שְׁלֵא נִגְלוּ לְמֹשֶׁה נִגְלוּ לְר' עֲקִיבָא וְחַבְרִיו.** וְכֵן מְצִינּוּ בַגְּמָרָא (מִנְחוֹת כֵּט:) **בְּשַׁעַת שְׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם מִצְאוּ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁיֹשֵׁב**

"וַיִּפַּח לֶקֶץ וְלֹא יִכְזָב" אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן תַּפַּח עֲצָמוֹן שֶׁל מַחֲשָׁבֵי קִצִּין. רוּאִים שְׁמַחֲשָׁבֵי קִצִּין לְהַקְדִּים אֶת הַגְּאֻלָּה נִקְרָאִים בַּפְּסוּק בְּלִשׁוֹן כְּזָב, וְהַגְּמָרָא שָׁם מְזַכֵּירָה גַם אֶת בֶּן כּוֹזִיבָא.

מְצִינּוּ בַגְּמָרָא (מִכּוֹת כד:) **אַחַר חֲרַבֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּשִׁיִּצָּא שׁוֹעֵל מִבֵּית קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים וְכֻלָּם בְּכוֹ, רַבִּי עֲקִיבָא שַׁחֲקָה, כִּינּוֹן שְׁהוּא רָאָה בְּעֵינָי רֹחוֹ אֶת הַגְּאֻלָּה וְהִיא הִיתָה מוּחַשִׁית אֲצִלוּ לְגַמְרֵי גַם בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת. וּמִבְּאֵר לְדַבְּרֵינוּ דְרַבִּי עֲקִיבָא שְׂכָבֵר מִשֵּׁשׁ אֶת הַגְּאֻלָּה בְּגִלְגּוּלוֹ הִרְאִישׁוֹן וְהוֹלִיד אֶת שְׂרֵשׁ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וּבְגִלְגּוּלוֹ הַשְּׁנִי כִּמְעַט הוֹלִיד אֶת שְׂרֵשׁ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, כֹּל עֲנִין הַגְּאֻלָּה הִיָּה מוּחַשִׁי אֲצִלוּ יוֹתֵר מֵאַחֲרֵיכֶם. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'פְּרִי צְדִיק' (ל"ג בַּעוֹמֵר א) **נִקְרָא עֲקִיבָא בֶּן יוֹסֵף שְׁהִיָּה כְּמוֹ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף.****

מְצִינּוּ בַגְּמָרָא (פִּסְחִים מֵט:) **תְּנִינָא אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא כְּשִׁהִיִּיתִי עִם הָאֲרָץ אָמַרְתִּי מִי יִתֵּן לִי תְּלַמִּיד חֲכָם וְאֶנְשֵׁכְנוּ פְחֵמוֹר. נִרְאָה דְרַבִּי עֲקִיבָא שְׁהִיָּה גִלְגּוּל זְמָרֵי שְׁהִיָּה גִלְגּוּל שְׂכָם בֶּן חֵמוֹר, כְּשִׁהִיָּה עִם הָאֲרָץ הִיָּה שִׁיךְ לְשְׂרֵשׁ הַחֵמוֹר דְּקַלְפָּה. לְכֵן הוּא אָמַר מִי יִתֵּן לִי**

שְׁמִיחַד כ"ה שְׁעָרִים עֲלִיוֹנִים. וְזֶה סוּד הַכְּתוּב (שם טו) "וַיִּפֹּל כָּל מַחְנֵה סִסְרָא לְפִי חֶרֶב לֹא נִשְׂאָר עַד אַחֲ"ד", רְצָה לוֹמַר שֶׁלֹּא נִשְׂאָר סִסְרָא בְּאוֹתוֹ הַבְּרִיחָה עַד שֶׁהוֹצִיא אַחֲ"ד, שְׂנִצָּאת נִשְׁמָתוֹ בְּאַחַד. וְזֶה סוּד הַכְּתוּב (שם ו) "וְאָמַר הַיֵּשׁ פֹּה אִישׁ וְאִמְרַתְּ אֵין". הַיֵּשׁ פ"ה בְּגִימְטְרִיא רַבִּי עֲקִיבָא גַם רָמַז "יֵשׁ פֹּה" שֶׁהוּא סוּד תּוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה. נִרְאָה דְלַכּוֹן רַבִּי עֲקִיבָא נוֹלַד מִמַּעֲשֵׂה יַעַל וְסִסְרָא, כִּיּוֹן שְׂרַבִּי עֲקִיבָא בָּא לְתַקּוֹן אֶת מַעֲשֵׂה זְמַרִי שְׁזָנָה לְשֵׁם תַּאֲוָה עִם נִיצוּץ קִדְשָׁה, בָּאָה יַעַל וְזָנְתָה עִם סִסְרָא לְשֵׁם שְׂמִים בְּלִי תַּאֲוָה כָּלֵל, לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא וְלַהֲרֹג אֶת סִסְרָא הַרְשָׁע, וּבְזֶה הִיא הַתְּחִילָה אֶת הַתְּקוּן שֶׁל זְמַרִי בְּהַלְדָּת רַבִּי עֲקִיבָא.

וּלְפִי זֶה נִרְאָה לְהוֹסִיף עַל מַה שֶׁהִבְאֵנוּ לַעֲיֵל שְׁזַמְרִי אָמַר לְמִשָּׁה (סנהדרין פב:) בֶּן עֲמֶרֶם, בַּת יִתְרוֹ מִי הַתִּיבָה לָךְ. טַעֲנַת זְמַרִי אֶל מִשָּׁה הִיָּתָה שְׂכַזְבִּי וְצַפּוּרָה אֲשֶׁת מִשָּׁה הֵן אוֹתָהּ מִשְׁפָּחָה מִמֶּשׁ, דְּמַצִּינוּ בְּזֵהָר (בלק קצו:) שְׁבַלְק הִיָּה מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל יִתְרוֹ, וּמִמִּילָא כְּזָבִי

וְקוֹשֶׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת, אָמַר לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִי מַעֲבֵב עַל יְדָךְ, אָמַר לוֹ אָדָם אֶחָד יֵשׁ שְׁעַתִּיד לְהִיּוֹת בְּסוּף כַּמָּה דוֹרוֹת וְעֲקִיבָא בֶּן יוֹסֵף שְׁמוֹ, שְׁעַתִּיד לְדָרֵשׁ עַל כָּל קוּץ וְקוּץ תִּילִין תִּילִין שֶׁל הַלְכוֹת, אָמַר לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הִרְאָהוּ לִי, אָמַר לוֹ חֲזוֹר לְאַחוֹרְךָ, הֲלַךְ וַיֵּשֶׁב בְּסוּף שְׁמוֹנֶה שׁוֹרוֹת וְלֹא הָיָה יוֹדֵעַ מַה הֵן אוֹמְרִין. לְפִי זֶה נִרְאָה לְבַאֵר עוֹד טַעַם בְּקוֹשְׁיָא שֶׁהִקְשֵׁנוּ בְּמִדְרַשׁ מְדוּעַ נִתְרַשְׁלוּ יְדֵיו שֶׁל מִשָּׁה בְּכּוֹחַ עִם זְמַרִי. דְּמִשָּׁה הִרְגִישׁ שֶׁלְּזַמְרִי יֵשׁ אֶת נִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהִיא יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּפִלְפּוּל, לָכֵן כִּשְׁהַתְּחִיל זְמַרִי לְהַתְּפַלְפֵּל גַּרְם שֶׁנִּתְרַשְׁלוּ יְדֵי מִשָּׁה.

מַצִּינוּ בְּגִמְרָא (גיטין נז:) מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל סִסְרָא לְמַדּוֹ תִּינוּקוֹת בִּירוּשָׁלַיִם. וּמוּבָא ב'מַגְלָה עֲמוּקוֹת' (ואתחנן אופן פח) רַבִּי עֲקִיבָא הוּא מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל סִסְרָא, מַבְּעִילָה ג' שֶׁל יַעַל. וּמוֹסִיף עוֹד בְּפֶרֶשֶׁת בְּלֶק, "וַיִּסַּר אֶלֶיָּהּ" ג' פְּעָמִים, לְשׁוֹן סוּרָה, עַל הַנִּיצוּץ שֶׁיִּדְעָה הַצְּדָקָת לְהוֹצִיא יָקָר מִזוּלָּל, וְזֶה סוּד הַכְּתוּב (שופטים ד, יח) "וְתִכְסְּהוּ בְּשָׂמִי כ"ה" שֶׁיִּדְעָה שְׂנִיצָא מִמֶּנָּה מִי

'גלות ישמעאל' מהרה"ג ר' מרדכי נויגרשל שליט"א שרַחב הזונה, או יעל אשת חֶבֶר, הן אותיות חֶבֶר. ומבאר לדברינו שיש כאן רמז על ה"חֶבֶר נוקמת נקם ברית" שהיא מדתו של פנחס. וכן הסבא שלהם יתרו נקרא חֶבֶר כמובא ברש"י (שמות יח, א).

מוֹבָא בְּסִפְר 'פְּרִי צְדִיק' (יתרו א) איתא בְּסִפְר עֲשָׂה מֵאֲמֹרֹת שֶׁר' עֲקִיבָא בָּא מְסִיסְרָא שְׂבָא עַל יַעַל אֲשֶׁת חֶבֶר הַקְּנִי וְהִיא בָּאָה מִיִּתְרוֹ. וְעַל כֵּן נִתְחַדֵּשׁ עַל יְדֵי יִתְרוֹ גַּם כֵּן פְּרִשְׁת מְנוּי הַדִּינִים, וְנִקְרָא עַל שֵׁם זֶה יִתְרוֹ שְׂיִתֵּר פְּרִשָּׁה "וְאֵתָה תְּחַזֶּה", שְׂמִתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה בָּא חֲלוּק הַמְּדַרְגּוֹת. וְכֵן נִקְרָא כָּל פְּרִשָּׁה שֶׁל מִתֵּן תּוֹרָה יִתְרוֹ שְׂמִמְנוּ יֵצֵא ר' עֲקִיבָא שְׁהִיָּה שֶׁרֶשׁ תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה. רואים שִׂיתְרוֹ קְשׁוֹר לְשֶׁרֶשׁ תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא. וְכֵן מִיִּתְרוֹ יֵצֵא בְּלֶק שְׁהוֹלִיד אֵת רוֹת שְׁהִיא שֶׁרֶשׁ הַמְּשִׁיחַ שְׂמַגְלָה אֵת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְרַבִּי עֲקִיבָא הוּא שֶׁרֶשׁ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְכֵן מוֹבָא בְּבַעַל ה'טורים' (שמות יח, א) שִׂיתְרוֹ מְרַמֵּז עַל "דְּבָרוֹת וְתָרוּ" מִצְוֹת שְׂקַבֵּל עֲלֵיו מִלְבַּד ז' מִצְוֹת בְּנֵי נַח שְׂכָבֵר הֵיוּ לוֹ.

שְׁהִיָּתָה בֵּת בְּלֶק, הִיָּתָה נְכֵדָה שֶׁל יִתְרוֹ מֵאוֹתָה מִשְׂפָּחָה שֶׁל צְפוּרָה אֲשֶׁת מִשֶּׁה. וְאֵת הַפְּגִיעָה הַזֹּאת שֶׁל זְמַרִי בְּמִשֶּׁה הִיָּתָה יַעַל רְאוּיָה לְתַקֵּן, דְּמוּבָא בְּסִפְר 'פְּרִי צְדִיק' (יתרו א) שְׂיַעַל אֲשֶׁת חֶבֶר הַקְּנִי הִיָּתָה מְגַזַּע יִתְרוֹ שְׂבָא מְקִינ. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר הַלְקוּטִים' לְהָאֲרִיז' ל (שופטים שסב) וּמִיִּתְרוֹ בָּאָה רַחֲב הַזּוֹנָה, וּמִמְנָה חֶבֶר הַקְּנִי. וּמִמִּילָא יַעַל שְׁהִיָּתָה נְכֵדָה שֶׁל יִתְרוֹ מֵאוֹתָה מִשְׂפָּחָה שֶׁל כְּזָבִי וְצְפוּרָה, הִיא הִיָּתָה רְאוּיָה לְתַקֵּן אֵת זְמַרִי וְלְהַבִּיאוֹ שׁוֹב בְּגִלְגוּל רַבִּי עֲקִיבָא. וְכֵן פְּנִחַס שְׂדַקָר אֵת זְמַרִי הָיָה נְכֵד שֶׁל יִתְרוֹ, בֶּן דוֹד שֶׁל בְּלֶק אָבִיָּה שֶׁל כְּזָבִי, כְּמוּבָא בְּגִמְרָא (סוטה מג.) שְׂבִטִים מְבִיזִין אוֹתוֹ [אֵת פְּנִחַס] רְאוּיָתָם בֶּן פּוּטִי זֶה שְׂפִטָם אָבִי אִמּוֹ עֲגָלִים לְעַבּוּדָה זָרָה, יְהַרְג נְשִׂיא מִיִּשְׂרָאֵל. וּפְנִחַס שְׂדַקָר אֵת זְמַרִי, הַתְּחִיל אֵת תְּקוּנוֹ, בְּמָה שֶׁתַּקֵּן אֵת רַחֲב הַזּוֹנָה, שְׁהוֹלִידָה אֵת יַעַל, שְׁהוֹלִידָה אֵת רַבִּי עֲקִיבָא שְׁהוּא גִלְגוּל זְמַרִי. וְכַפִּי שְׁהַבְּאֵנוּ לְעִיל, שְׂפִנְחַס הָיָה קְרוֹב מִשְׂפָּחָה שֶׁל רַחֲב הַזּוֹנָה, שְׂמִמְנָה יֵצֵא עַל כְּדַבְּרֵי הָאֲרִיז' ל. וְכַשֵּׁם שְׂרַחֲב הַזּוֹנָה עֲזָבָה אֵת הַזְּנוּת וְהַתְּקַשְׁרָה עִם הַיְסוּד דְּקַדְשָׁה דְרַךְ פְּנִחַס, כֵּן עֲשֵׂתָה יַעַל. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר

הַיְתָה נִגְדַּת הַפְּרֻשָׁה שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל. דְּצִנּוֹר הַפְּרֻשָׁה נִמְצָא בְּיַד דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁמִּשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעָה זֶה דֶּרֶךְ הַשְּׁלַחן שְׁבִיבִית הַמִּקְדָּשׁ, כְּדַבְּאֲרֵנוּ בְּמֵאמֶר 'הַשְּׁלַחן פֶּה', וְהֵם נִסּוּ לִפְגֹּם בְּצִנּוֹר זֶה. וּמִרְמֵז בְּמִדְרָשׁ (דב"ר ג, ד) **כָּל מֵה שְׂיִשְׂרָאֵל אוֹכְלִין בְּעוֹלָם הִזָּה מִכַּח בְּרָכוֹת שְׁבָרְכָם בְּלָעַם הַרְשָׁע**. הֵיִינוּ שְׁבָלֶק וּבְלָעַם נִסּוּ לִפְגֹּם בְּפְרֻשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִפִּיךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה. לְכֹן מִבְּרָכָה זֶה אוֹכְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הִזָּה, דְּכֹנֶנֶת הַקְּלָלָה הַיְתָה לִפְגֹּם בְּצִנּוֹר הַפְּרֻשָׁה.

וַיֵּרָא דָּזָה גּוֹפֵא הַטַּעַם שֶׁדָּוִד בָּא לְעוֹלָם דֶּרֶךְ בָּלֶק, לְרַמֵּז שֶׁהַפְּרֻשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הִזָּה בָּאָה דֶּרֶךְ בָּלֶק. וְכַפִּי שְׁבִיבֵנוּ בְּמֵאמְרֵי 'מַעֲלַת הַגְּבוּרֹת' שְׁבִיבֵנוּ שֶׁל בְּלָעַם בָּאוּ מִכַּח בָּלֶק וּבְלָעַם בְּיַחַד. לְכֹן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לוֹ **"שׁוּב אֵל בָּלֶק וְכֹה תִדְבָּר"**. וְכַפִּי שְׁבִיבֵנוּ בְּמֵאמֶר 'הַתְּקַדְּשׁוּת בְּאִכְלָה' שֶׁהַבְּרָכָה הַגְּשָׁמִית הַיְתָה חִיבָת לְבוֹא דֶּרֶךְ הַקְּלָפָה דְּהִיא בְּרָכָה בְּדַבְּרִים שְׂשִׁיכִים לְעַץ הַדַּעַת שְׂרַבּוּ רַע וּמַעוּטוּ טוֹב, וְהַקְּלָפָה שׁוֹלְטַת עָלָיו. וּמִטְרַת הַבְּרָכָה בְּדַבְּרִים אֵלוּ הִיא כְּדֵי לְקַדְּשׁ אוֹתָם כְּדַבְּאֲרֵנוּ בְּמֵאמֶר שָׁם.

לְפִי זֶה נִרְאָה לְבָאֵר אֶת תְּהֵלֶיךָ הַזְכוּךְ שֶׁל נִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהוּא שְׂרַשׁ תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וְשְׂרַשׁ פְּנִימִיּוֹת הַתוֹרָה, דְּנִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא רְצָתָה לְבָא עַל תְּקוּנָה וּלְהַבִּיא אֶת הַשְּׁפָעַת הַתוֹרָה שְׁלָה לְעוֹלָם, לְכֹן הוּא נִסָּה בְּגִלְגוּל הַרְאִשׁוֹן כְּשֶׁהָיָה שְׂכָם בֶּן חֲמוּר לְהַדְּבִק בְּעַם יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ דִּינָה וּמִמְנָה הוּא הוֹלִיד אֶת שְׂרַשׁ מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׁקִשׁוּר לְפְנִימִיּוֹת הַתוֹרָה כְּדִלְעִיל, וְכִשְׁבָּא בְּגִלְגוּל זְמֵרֵי הוּא נִסָּה לְהַדְּבִק בְּכַזְּבֵי הַבָּאָה מִיְתָרוֹ, וּלְהַדְּבִק בְּשְׂרַשׁ הַתוֹרָה שֶׁל יְתָרוֹ, וּלְהוֹלִיד אֶת נִשְׁמַת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד הַמְּגַלָּה אֶת פְּנִימִיּוֹת הַתוֹרָה, וְזֹאת הַיְתָה הַטַּעַנָּה שֶׁלּוֹ לְמִשָּׁה **בֵּת יְתָרוֹ מִי הַתִּירָה לָךְ**, וְלֹא אָמַר צְפוּרָה מִי הַתִּירָה לָךְ, דְּכַשֵּׁם שֶׁאַתָּה מְשִׁיחַ לְקַחְתָּ אִשָּׁה מִמִּשְׁפַּחַת יְתָרוֹ לְהִיּוֹת מִקְשָׁר עִם שְׂרַשׁ הַתוֹרָה שֶׁל יְתָרוֹ, כְּדֵי לְהַשְׁפִּיעַ אֶת הַתוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כֵּן גַּם אֲנִי רוֹצֶה. וְלְכֹן בְּסוּפּוֹ שֶׁל דְּבַר הוּא נוֹלַד מִמַּעֲשֵׂה יַעֲלֵ וְסִיסְרָא, דְּלִיעַל הַבָּאָה מִיְתָרוֹ הָיָה אֶת הַכַּח לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמַתוֹ מִזְכָּכַת לְגַמְרֵי מִהַקְּלָפָה, וּלְקַשֵּׁר אוֹתוֹ לְשְׂרַשׁ הַתוֹרָה שֶׁל יְתָרוֹ.

וְעוֹד נִרְאָה לְהוֹסִיף דְּמִלְחַמָּתָם שֶׁל בָּלֶק וּבְלָעַם נִגְדַּת נִשְׁמַת דָּוִד וְהַמְּשִׁיחַ

פְּתוּרָה אֲשֶׁר עַל הַנְּהַר" מְבַאֵר בְּאִפְּן דּוּמָה ל'שִׁל'ה', שֵׁישׁ כָּאֵן רְמִז עַל מַלְכוּת בֵּית דּוּד שֶׁהִיא בְּסוּד שְׁלַחַן הַנִּקְרָא פְּתוּרָה, שְׁמִקְבֵּל מֵהַנְּהַר הַמְּסַמֵּל אֶת הַיְסוּד, וְכִינּוּן שְׁנִשְׁמוֹת דּוּד וּמְשִׁיחַ הָיוּ בְיַד קַלְפַת בָּלַק וּבִלְעָם, הֵם נְסוּ מִכַּח וְנִיקְתָם מִנְשֻׁמוֹת אֱלוֹ לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁקָּרַח נָסָה לְהִלָּחֵם בְּמִשְׁחָה בְּכַח נִשְׁמַת שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא שֶׁהִיָּתָה כְּלוּלָה בּוֹ. וּבַהֲגָהָה ל'מְבֹאֵא שְׁעָרִים' (רצח) מוֹסִיף שֶׁ"פְּתוּרָה" אוֹתִיּוֹת פֹּה רוֹת. וּמְבַאֵר לְדַבְּרֵינוּ דְּמִלְחָמוֹת בָּלַק וּבִלְעָם הִיָּתָה נֶגֶד הַשְּׁפָעַת הַפְּרִנְסָה מֵהַשְּׁלַחַן דֶּרֶךְ דּוּד, לְכֹן נֶרְמִז הַשְּׁלַחַן שְׁמִקְבֵּל מֵהַנְּהַר. וּמִלְחָמָתָם הִיָּתָה נֶגֶד הַשְּׁפָעַת רוֹת לְכֹן הִיא נֶרְמִזָּת בַּפְּרִשָּׁה. וְכֵן פְּתוּרָה מְרִמֵּז עַל מַלְכוּת בֵּית דּוּד שֶׁהִיא בְּסוּד פֹּה הַמְּשַׁפִּיעַ תּוֹרָה כְּדַבְּאֵרְנוּ בְּמֵאֵמֶר ה'הַשְּׁלַחַן פֹּה'.

עַל פִּי זֶה נִרְאֶה לְבָאֵר הַפְּסוּקִים (דברים כג, ד, ואילך) "לֹא יָבֵא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בְּקֵהֶל ה' וְגו': עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלָחֶם וּבַמַּיִם בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וְאֲשֶׁר שָׁכַר עֲלֵיךְ אֶת בְּלָעַם בֶּן בְּעוֹר מִפְּתוֹר אֲרָם וְהָרִים לְקַלְלָךְ: וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ

וּבִיָּתֵר עֵמֶק אֵין הַכּוֹנֵה לוֹמֵר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מְקַבֵּל חֶסֶת וְשְׁלוֹם מִבְּרַכַת הַקַּלְפָּה, אֲלֵא כִּינּוּן שְׁנִשְׁמַת דּוּד הִיָּתָה כְּלוּלָה בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּתוֹךְ בָּלַק, ה' סוֹבֵב שְׁבָלַק וּבִלְעָם יְבָרְכוּ וַיִּשְׁפִּיעוּ אֶת שְׁפַע הַפְּרִנְסָה שְׁבֵא מִדּוּד דֶּרֶכְכֶם, לְרִמֵּז שֶׁהַשְּׁפַע הַגְּשָׁמִי בְּעוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ בּוֹ אֲחִיזוֹת הַקַּלְפָּה כְּמוֹ שֶׁקַּלְפַת בָּלַק אוֹחֲזוֹת בְּנִשְׁמַת דּוּד, וְצָרִיךְ לְקַדֵּשׁ אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וְלִהְיֶה שְׁלֵא יִהְיֶה חִזְרָה לְקַלְלָה כְּמוֹ שֶׁרָצוּ בָלַק וּבִלְעָם. וּלְפִי זֶה מִיִּשְׁבֵּת קוּשִׁית הַמְּפָרְשִׁים (עֵינִי יוֹסֵף אוֹמֵן לְחִיד"א סִימָן יא) מְדוּעַ נִתְּנוּ שֵׁם לְפְרִשָּׁה בְּתוֹרָה שֶׁל בָּלַק הַרְשָׁע שֶׁשְׁמוֹ הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה. כִּינּוּן שְׁנִשְׁמַת דּוּד הִיָּתָה כְּלוּלָה בְּבָלַק בְּאוֹתוֹ זְמַן, אֲנוּ מִתְּפוֹנְנִים לְנִשְׁמַת דּוּד שְׁבָתוֹכוֹ, שֶׁהִיא הִיָּתָה הַנִּיצוּץ קִדְשָׁה שֶׁהוֹבִיל אֶת כָּל מֵהִלְכֵי הַפְּרִשָּׁה הַזֹּאת לְהַשְׁפִּיעַ פְּרִנְסָה לְיִשְׂרָאֵל. וְשֵׁם הַפְּרִשָּׁה הוּא עַל שֵׁם דּוּד שֶׁהִיָּתָה כְּלוּל בְּבָלַק, וְלֹא חֶסֶת וְשְׁלוֹם עַל שֵׁם בָּלַק עֲצָמוֹ.

בְּ"שְׁעָרֵי הַפְּסוּקִים' לְהָאֲרִיז"ל (בלק קפד) עַל הַפְּתוּב (במדבר כב, ה) "וַיִּשְׁלַח מִלְּאֲכִים אֶל בְּלָעַם בֶּן בְּעוֹר

בְּלַחֵם וּבְמִים. וְדוֹחֲקִים בַּפְּסוּק שֶׁהַכּוֹנֵן
 רַק עַל מְדִינָה וְלֹא עַל מוֹאָב.
וְעַל פִּי דְבַרְיָנוּ מִיִּשְׁבוֹת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת,
 דְּכָל הַפְּסוּק הוּא טַעֲנָה אַחַת עַל
 עֲמוֹן וּמוֹאָב שֶׁנִּלְחַמוּ בְּלַחֵם וּבְמִים שֶׁל
 כָּלל יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה שִׁשְׁכְּרוּ אֶת בִּלְעָם
 לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל וְנָסוּ לִפְגָּם בַּפְּרִנְסָה
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְהַכְּתוּב מְרַמֵּז שֶׁכִּינּוֹן שֶׁהֵם
 יָדְעוּ שֶׁהַשְּׁפַע שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִמְצָא אֲצֵלָם,
 הָיוּ צָרִיכִים לְקַדֵּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בַּמְדָּבָר וְלִתֵּת לָהֶם לֶחֶם וּמִים, לְרַמֵּז
 לָהֶם שֶׁמָּהֶם יָבִאוּ לָהֶם לֶחֶם וּמִים.
 וְעַקֵּר הַטַּעֲנָה עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא רַק שֶׁלֹּא
 קִדְּמוּ כְּרֵאוּי, עוֹד שִׁכְּרוּ אֶת בִּלְעָם
 לְנִסּוֹת לִפְגָּם בַּדְּבָר זֶה. וְלִכֵּן יֵשׁ וַיִּוֹ
 הַחֲבוּר גַּם בַּפְּסוּק בַּדְּבָרִים וְגַם בַּפְּסוּק
 בְּנַחֲמִיָּה **"וְאֲשֶׁר שָׁכַר עֲלֶיךָ אֶת
 בִּלְעָם"**, **"וַיִּשְׁכַּר עָלָיו אֶת בִּלְעָם"**.
 לְרַמֵּז שֶׁשְּׁתֵּי הַטַּעֲנוֹת הֵן טַעֲנָה אַחַת. וְכֵן
 מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא בִּיבֻמוֹת שֶׁהֵבִיאנוּ
 שֶׁהַטַּעֲנָה הֵיטָה רַק עַל הַזְּכָרִים שֶׁל עֲמוֹן
 וּמוֹאָב, וְלֹא עַל הַנְּקֻבוֹת. דְּמִלְחָמָה זֶה
 הֵיטָה עַל יְדֵי הַזְּכָרִים שֶׁהֵם בָּלַק וּבִלְעָם
 וְשָׂרֵיהֶם, וְלֹא עַל יְדֵי הַנְּקֻבוֹת. וְזֶה
 מְרַמֵּז הַגְּמָרָא שֶׁאִשָּׁה אֵין דְּרַכָּה לְקַדֵּם

לְשִׁמְעַע אֶל בִּלְעָם וַיִּהְיֶה ה' אֱלֹהֵיךָ
 לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָּה כִּי אָהַבְךָ ה'
 אֱלֹהֵיךָ: לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמָם וְטִבְתָּם
 כָּל יְמֵיךָ לְעוֹלָם". וְהַקְּשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים (ע'
 רַבְּנוּ בַחֲיִי) מָה הַטַּעֲנָה עַל עֲמוֹן וּמוֹאָב
**"עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם
 בְּלַחֵם וּבְמִים בַּדְּרָךְ בְּצֵאתְכֶם
 מִמִּצְרָיִם"**, וְכִי הֵם חִיָּבִים לִתֵּת לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לֶחֶם וּמִים, הֲרֵי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
 בַּמְדָּבָר מִן לְאֹכֵל וּבִאֵר לְשִׁתוֹת. וּמִצִּיּוֹנוֹ
 לְשׁוֹן זֶה גַּם בַּפְּסוּק (נַחֲמִיָּה יג, א) **"אֲשֶׁר
 לֹא יָבִיא עֲמוֹנֵי וּמוֹאָבֵי בַקְּהֵל
 הָאֱלֹהִים עַד עוֹלָם: כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֵם וּבְמִים וַיִּשְׁכַּר
 עָלָיו אֶת בִּלְעָם לְקַלְלוֹ"**. וּבְאַמֶּת רַש"י
 בַּחֲמֵשׁ הַרְגִישׁ בַּקּוּשִׁיא, וּפְרֵשׁ אֶת
 הַפְּסוּק בְּאִפְּן אַחֵר שֶׁהַכּוֹנֵן שֶׁהַחֲטִיאֵי
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּזָנוּת. אֲבָל עַדִּין קֶשֶׁה
 דָּאֵין הַמְּקַרָּא יוֹצֵא מִיַּדִּי פְּשׁוּטוֹ. וְכֵן
 מִצִּיּוֹנוֹ בְּגִמְרָא (יבְמוֹת עו:): שֶׁדוֹרְשֵׁת אֶת
 הַפְּסוּק כַּפְּשׁוּטוֹ וְלוֹמְדֵת מִמֶּנּוּ שֶׁכִּינּוֹן
 שֶׁאִשָּׁה אֵין דְּרַכָּה לְקַדֵּם בְּלַחֵם וּבְמִים,
 לְכֵן עֲמוֹנִיּוֹת וּמוֹאָבִיּוֹת לֹא נֶאֱסְרוּ לְבוֹא
 בַקְּהֵל. וְכֵן מוֹבָא בְּרַמְב"ן וּבְרַבְּנוּ בַחֲיִי
 שֶׁמְקַשִּׁים שֶׁבְאַמֶּת הַמוֹאָבִים כֵּן קִדְּמוּ

והוֹסִיף הָרַה"ג ר' יוֹסֵף סוֹפֵר שליט"א שְׂזַמְרֵי כְּזָבִי בְּגִימְטְרִיא צוּר, דְּצוּר אָבִיָּה שֶׁל כְּזָבִי גָרַם אֶת הַחֲטָא שֶׁל זְמַרִי וְכְזָבִי, כְּשֶׁהֲכָרִיחַ אוֹתָהּ לְזָנוּת, כְּפִי שֶׁהֲבֵאֵנוּ לְעִיל מִהַמְדָּרֶשׁ.

כְּתוּב (במדבר כה, יב) **"הַנְּנִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם"**. נִרְאֶה דִּפְנֵחַס זָכָה בְּשִׁלְמוֹת הַיְסוּד, **"בְּרִיתִי שְׁלוֹם"**, בְּזָכוּת שֶׁהוּא מְנַע מִזְמַרִי לְחֲטָא בְּבַחֲיִנַת מְכִירַת יוֹסֵף וְלִפְגָּם אֶת חֲבוּר הַיְסוּד לְמַלְכוּת. וְכֵן מוּבָא בְּסִפְר 'בֵּית עוֹלָמִים' לְרַ"א חֲבֵר (דף קמט. ד"ה ותאנא), שֶׁהַמְלָחָה **קְנָאָה** בְּגִימְטְרִיא **יוֹסֵף**, וּפְיִנְחַס הַתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ קְנָאָה שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת יוֹסֵף הַיְסוּד דִּקְדָּשָׁה, כְּשֶׁקְנָאָה עַל מַעֲשֵׂה זְמַרִי. וְכֵן מְצִינּוּ בְּזֵהַר חֲדָשׁ (תשא נו:), שֶׁפְּיִנְחַס בְּקְנָאוֹתוֹ חֲבֵר יְסוּד לְמַלְכוּת. וְכֵן מוּבָא בְּשִׁעַר הַגְּלוּלִים' לְהָאֲרִיז"ל (הקדמה לב) שֶׁפְּיִנְחַס הִיָּה גְלוּל יוֹסֵף.

והוֹסִיף הָרַה"ג ר' פֶּתְרִיאֵל כֵּהֵן שליט"א שֶׁלְכֵן כְּתוּב **"לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמִים וְטִבְתָּם כָּל יָמֶיךָ לְעוֹלָם"** דְּשְׁלוֹם וְטוֹב אֵלּוּ שְׁמוֹת שֶׁל הַיְסוּד, וְעוֹלָם מְסַמֵּל אֶת הַמְּלָכוּת, כְּמוּבָא בְּזֵהַר חֲדָשׁ (חקת סה.). וְכִינּוּן שְׁמִדָּן

בְּלָחֶם וּבְמִים דְּלִנְשִׁים לֹא הִיָּה חֶלֶק בָּזָה. וּבָזָה מִישֻׁבַּת קוּשִׁית דּוֹאֵג הָאֲדָמִי הַמוּבָאֵת בְּגִמְרָא שֶׁם מְדוּעַ אֵין טַעֲנָה עַל הַנְּשִׁים שֶׁלֹּא קִדְמוּ בְּלָחֶם וּבְמִים אֶת נְשׂוֹת יִשְׂרָאֵל, דְּעַקֵּר הַטַּעֲנָה הִיא עַל הַקְּלָלוֹת שֶׁלְנִשְׁשִׁים לֹא הִיָּה חֶלֶק בָּזָה. וְכֵן מְצִינּוּ בִירוּשְׁלָמִי (יבמות מח:), שֶׁהַנְּשִׁים לֹא הִיָּה לְהוֹן חֶלֶק בְּקְלָלוֹת שֶׁל בְּלָק וּבְלָעִים וְלֹא הִיָּתָה עֲלֵיהֶן טַעֲנָה בְּדָבָר זֶה.

וּבְאַמֶּת פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַש"י בַּחֲמֵשׁ קֶשֶׁה מְאֹד מִהַגְּמָרָא בִּיבְמוֹת. דְּמָה הַטַּעֲנָה עַל מְדִין וּמוֹאֵב בָּזָה שֶׁהַחֲטִיאֵו אֶת יִשְׂרָאֵל בְּזָנוּת, הָרִי חֲטָא זֶה הִיָּה עַל יְדֵי הַנְּשִׁים, וְאִם כֵּן הִיָּה רְאוּי לְאַסֵּר אֶת הַנְּשִׁים לְבוֹא בְּקֶהֱל. וְכֵן מְצִינּוּ בְּזֵהַר חֲדָשׁ (רות צה:), שֶׁמִּקְשָׁה קוּשִׁיא זֹו מְדוּעַ אֵין טַעֲנָה עַל נְשׂוֹת מוֹאֵב שֶׁהַחֲטִיאֵו בְּזָנוּת, וּמִיִּשְׁבֵּי שֶׁהָאֲנָשִׁים הִבִּיאוּ אוֹתָן בְּעַל כְּרֹחַן שִׁיזְנוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכֵל הַטַּעֲנָה גַם בָּזָה הִיָּתָה רַק עַל הַזְּכָרִים. וְנִרְאֶה דְּגַם לְפִי פְרוּשׁ רַש"י אֶפְשָׁר לְבָאֵר הַכְּתוּב שֶׁהַכֵּל טַעֲנָה אַחַת עַל בְּלָק וּבְלָעִים שֶׁנְּסוּ לְלַחֵם נֶגֶד יִשְׂרָאֵל בְּעַנְיֵן הַזָּנוּת וְהַקְּלָלוֹת. דְּעַנְיֵן הַזָּנוּת גַם הִיָּה מַעֲצַת בְּלָעִים לְפָגַם בְּפִרְנֶסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

ומוֹאֵב נָסוּ לִפְנֵי אֶת הַיְסוּד שֶׁל יִשְׂרָאֵל
עַל דִּי זְנוּת, וְכֵן לִפְנֵי אֶת הַשְּׁפָעַת שְׁפַע
הַפְּרִנְסָה שֶׁל הַיְסוּד לַמְּלָכוּת, לְכֵן נֶעֱנְשׂוּ
בַיְסוּד שְׁלֵהֶם, שְׂאִינָם יְכוּלִים לְבוֹא
בְּקֶהַל וּלְנִשְׂא לַיִשְׂרָאֵלִית.

מְצִינּוּ בְּגִמְרָא (סוטה מז). לְאַחַר שְׂאֵלִישְׁעַ
רָפָא אֶת הַמֵּיִם בִּירִיחוֹ, לְעֹגוּ לוֹ
נְעָרִים מְגַדְלֵי בְּלוּרִית שֶׁפְּרִנְסָתָם הִיָּתְהָ
לְהֵבִיא מֵיִם מִמְּקוֹמוֹת אַחֲרִים, וְאָמְרוּ לוֹ
עַלֵּה קָרַח וְכוּ', וְאֵלִישְׁעַ קָלַל אוֹתָם,
וַיֵּצְאוּ שְׁנֵי דְבָיִם מֵהַיַּעַר וְטָרְפוּ אַרְבָּעִים
וּשְׁנַיִם נְעָרִים. וְהַגְּמָרָא מוֹסִיפָה אָמַר

רַבִּי חֲנִינְא, בְּשִׁבִיל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
קִרְבָּנוֹת, שֶׁהַקְּרִיב בָּלֶק מְלַךְ מוֹאֵב,
הִבְקִיעוּ מִיִּשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
יְלָדִים. נִרְאָה לְבָאָר עַל פִּי דְבַרְיֵינוּ
דְּנְעָרִים אֱלוֹ רְצוּ לִפְגַּע בְּפְרִנְסָתָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בְּגִלְל טוֹבָתָם שְׁלֵהֶם כְּמוֹ בָּלֶק,
וְגַם הָיוּ מְגַדְלֵי בְּלוּרִית הַמְּסַמְּלֵת אֶת
קִלְפַת מוֹאֵב כְּדֹלְעִיל, מִמִּילָא פְּגָעָה בְּהֶם
קִלְלַת בָּלֶק. וְכֵן מוֹבָא בְּרַמ"ע מִפְּאֲנוּ
(גלגולי נשמות' אות ב') שְׁשְׁנֵי הַדְּבָיִם הָיוּ
גְּלוּלֵי בָּלֶק וּבִלְעָם.

וְכֵן מְצִינּוּ בַּזְהַר (פקודי רכד). שְׂאֵמוֹתֵיהֶם
שֶׁל מ"ב נְעָרִים אֱלוֹ שְׁמֵשׁוּ בְּלִיל

יוֹם הַכְּפוּרִים וְנִתְעַבְרוּ בְּמ"ב נְעָרִים אֱלוֹ,
לְכֵן הָיָה בְּהֶם פְּגָם. וּמִבְּאָר לְדְבַרְיֵינוּ דְּיוֹם
הַכְּפוּרִים הוּא יוֹם בּוֹ עוֹלָיִם לְאִמָּא
עֲלָאָה לְמִקּוֹם שְׂאִין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה
וְעוֹנָה, לְכֵן אֲסוּרִים בְּדְבָרִים אֱלוֹ, וּמִי
שְׂפּוֹגֵם בְּיוֹם זֶה מִתְקַשֵּׁר עִם הַקְּלִפָּה
הַשְּׂיִכָּת לְיוֹם זֶה שֶׁהִיא מִתְנַגְּדַת לְאֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה וְכוּ' כָּל הַשָּׁנָה, כִּיּוֹן שֶׁשְׂרָשָׁה
מֵהַמְּקוֹם הַזֶּה בְּקִדְשָׁה. לְכֵן הָיָה בְּנְעָרִים
אֱלוֹ פְּגָם שְׁגָרָם לָהֶם לְהִתְנַגֵּד לְאֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה וּפְרִנְסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מְצִינּוּ בְּגִמְרָא (הוריות י:). שְׁבַגְלָל שְׁלוֹט
נִפְרַד מֵאַבְרָהָם לְכֵן נִגְזַר עַל
זְרַעוֹ "לֹא יָבֵא עִמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בְּקֶהַל
הַ". וּמְצִינּוּ בְּמִדְרַשׁ (ב"ר מא, ג) שְׁבַזְכוֹת
אַבְרָהָם הִתְעַשֵּׂר לוֹט. וּמוֹבָא בְּרַמב"ן
(בראשית יג, ז) "וַיְהִי רִיב בֵּין רְעִי מִקְנֵה
אַבְרָם וּבֵין רְעִי מִקְנֵה לוֹט" וְכוּ',
שְׂכַאֲשֵׁר הָיָה מִקְנֵה אַבְרָם רוּעָה
בְּאָחוֹ הָיוּ רוּעֵי לוֹט בְּאִים בְּגִבּוּלָם
וְרוּעֵים שָׂם. רוּאִים שְׁלוֹט נִתְעַשֵּׂר
בְּזְכוֹת אַבְרָהָם, כְּפִי שְׂבַאֲרָנוּ שְׂצַנּוֹר
הַפְּרִנְסָה שֶׁל אַבְרָהָם נִמְצָא אֲצֵל לוֹט,
וּמִמִּילָא לוֹט מִתְעַשֵּׂר בְּזְכוֹת אַבְרָהָם.
לוֹט, לֹא רַק שְׂלֵא מִשְׁפִּיעַ כְּלוֹם

אֲצֵל נָבֵל, וְהוּא לֹא רָצָה לְהַשְׁפִּיעַ כְּמוֹ בִלְעָם. וְכֵן לְבֵן הָאֲרָמִי לֹא רָצָה לְהַשְׁפִּיעַ פְּרִנְסָה לְיַעֲקֹב אַבִּינוּ.

מְצִינוּ בְרִשׁ"י (רות א, א) **"וַיִּלֶךְ אִישׁ**

מִבֵּית לְחָם יְהוּדָה" עֲשִׂיר

גְּדוֹל הָיָה וּפְרִנְסָה הַדּוֹר וַיֵּצֵא מֵאֶרֶץ

יִשְׂרָאֵל לְחוּצָה לְאֶרֶץ מִפְּנֵי צָרוֹת

הָעֵינָן שֶׁהִיָּתָה עֵינָנו צָרָה בְּעֵנִיִּים

הַבָּאִים לְדוֹחֲקוֹ לְכֵן נֶעֱנְשׁוּ. רואים

שְׁאֵלִימְלֶךְ שֶׁהִיָּה פְּרִנְסָה הַדּוֹר הַלֵּךְ לְמוֹאֵב

בְּזִמְנָן הָרַעַב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּדִי לֹא לָתֵת

פְּרִנְסָה לְיִשְׂרָאֵל. נִרְאָה דְּאֵלִימְלֶךְ נִדְבַק

בְּקִלְפַת מוֹאֵב שֶׁעֵינֵיהֶם צָרָה בְּפְרִנְסָתוֹן

שֶׁל יִשְׂרָאֵל, לְכֵן הוּא וּשְׁנֵי בָנָיו נֶעֱנְשׁוּ

שְׁמֵתוֹ, כְּפִי שְׂאוֹמֵר רִשׁ"י. וְכֵל זֶה הִיָּה

עוֹד הִטְעִיָּה שֶׁה' הִטְעָה אֶת הַשָּׁטָן שֶׁלֹּא

יִפְרִיעַ לְרוֹת לְהִתְקַרֵּב לְזֶרַע יִשְׂרָאֵל. כְּשֵׁם

שֶׁהַנְּשׂוֹאִין שֶׁל מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן עִם רוֹת

וְעֶרְפָּה הִיוּ בְּאֶסּוֹר כְּדִלְעִיל, כֵּן מַחְלוֹן

וְכִלְיוֹן וְאֵלִימְלֶךְ נִדְבָקוּ בְּקִלְפַת מוֹאֵב

בְּעֵנִין צָרוֹת הָעֵינָן. וְלֹאֲחֵר שֶׁה' בָּעַר אֶת

הָרַע, הוּא זָנַג אֶת רוֹת לְבַעֵז לְהוֹלִיד אֶת

מַלְכוּת בֵּית דְּוֹד לְפְרִנְסָה אֶת יִשְׂרָאֵל.

מְצִינוּ בִּירוּשָׁלַיִם (ברכות ט: ט) **ר' שְׁמוּאֵל**

בְּרַ נְחֻמָּן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוּדָה

לְאַבְרָהָם, הוּא עוֹד גּוֹזֵל אֶת מְמוֹנוֹ שֶׁל

אַבְרָהָם כְּדַבְּרֵי הָרַמְבַּ"ם, וְזֶה מְבִיא אֶת

הַפְּרוּד בִּינֵיהֶם. וּמְבִאֲרִים דַּבְּרֵי הַגְּמָרָא,

שֶׁבְּגִלְלַת שְׁלוֹט נִפְרַד מֵאַבְרָהָם, זָרְעוֹ נִפְסַל

לְבוֹא בְּקֶהֱל, דִּהַפְּרִדוֹתוֹ מֵאַבְרָהָם וְנִסְיוֹנוֹ

לִפְגָּם בְּפְרִנְסָתוֹ, הֵם שְׂרַש הַטַּעַם

לְפִסְיֵלַת זָרְעוֹ כְּדִלְעִיל. וְכֵן מְצִינוּ בְּמִדְרַשׁ

(שם) שֶׁבְּגִלְלַת שְׁלוֹט הִתְעַשֵּׂר בְּזָכוֹת

אַבְרָהָם, הִיָּתָה טַעֲנָה עַל זָרְעוֹ שֶׁלֹּא

קָדְמוּ בְּלַחֵם וּבְמִים. וּמְבִאֵר לְדַבְּרֵינוּ

דְּמַכַּח טַעֲנָה זֶה נִפְסַל זָרְעוֹ שֶׁל לוֹט,

לְרַמֵּז עַל שְׂרַש הַטַּעֲנָה שֶׁהִתְחִילָה כְּלִפִּי

לוֹט וְהַמְשִׁיכָה אֲצֵל זָרְעוֹ שֶׁנִּסּוּ לִפְגָּם אֶת

הַשְּׁפַעַת הַפְּרִנְסָה לְיִשְׂרָאֵל. וְכֵן מְצִינוּ

בְּגְמָרָא (הוֹרִיּוֹת י:) שֶׁזָּרְעוֹ שֶׁל לוֹט נִפְסַל

בְּגִלְלַת שְׁזֵנָה עִם בְּנוֹתָיו, וְהַנְּקֻבוֹת לֹא

נִפְסְלוּ בְּגִלְלַת שֶׁבְּנוֹתָיו הִתְכַּוְּנוּ לְשֵׁם

מִצְוָה, וְרואים שֶׁהִיָּתָה טַעֲנָה עַל לוֹט גַּם

בְּעֵנִין הַזְּנוּת כְּמוֹ עַל זָרְעוֹ, וְעַל בְּנוֹתָיו

לֹא הִיָּתָה טַעֲנָה כְּמוֹ עַל בְּנוֹת מוֹאֵב

כְּדִלְעִיל.

מוֹבָא בְּשַׁעַר הַפְּסוּקִים לְהָאֲרִיז"ל (בלק

פח) שֶׁנִּבְּל הַפְּרָמְלִי הִיָּה גִלְגוֹל

בִלְעָם, שֶׁהִיָּה גִלְגוֹל לְבֵן הָאֲרָמִי. וְגַם כָּאֵן

רואים שֶׁהַפְּרִנְסָה שֶׁל דְּוֹד יִרְדָּה מִשְׁמֵי

בַּר זְבוּדָא בְּדִין הָיָה שְׁיֵהִי קוֹרִין
 פְּרִשְׁת בְּלָק וּבְלָעַם בְּכָל יוֹם וּמִפְּנֵי
 מָה אֵין קוֹרִין אוֹתָן שְׁלֵא לְהִטְרִיחַ
 אֶת הַצְּבוּר וְכוּ', אָמַר ר"א מִפְּנֵי
 שְׁכִתּוּבָה בְּתוֹרָה וּבְנִבְיָאִים
 וּבְכַתּוּבִים. נִרְאָה דְלָכּוּן פְּרִשָּׁה זֹ
 כְּתוּבָה בְּתוֹרָה וּבְנִבְיָאִים וּבְכַתּוּבִים,
 דְּכָאן שְׂרֵשׁ הַפְּרִנְסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְלָכּוּן הָיָה בְּדִין שְׁיֵאמְרוּ אֶת זֶה
 בְּכָל יוֹם. וְכֵן רוֹאִים שְׁבָלָק זָכָה
 שְׁפָרְשָׁה בְּתוֹרָה נִקְרָאת עַל שְׁמוֹ, פְּרִשְׁת
 בְּלָק, דְּכָאן שְׂרֵשׁ הַפְּרִנְסָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
 וְכֵן רוֹאִים שְׁהַתּוֹרָה הָאֲרִיכָה מְאֹד
 בְּפְרִשְׁת מְטוֹת בְּעִנְיָן הַשְּׁלָל שְׁלִקְחוּ
 מִמַּלְחָמַת מִדִּין, כְּמָה לְקַחוּ מִכָּל דְּבָר,
 וְאֵיךְ חִלְקוּ וְכוּ', דְּשָׁם הָיָה טְמוֹן הַשְּׁפַע
 הָאֲמִתִּי שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׁהַקְלָפָה
 הַשְּׁתִלְטָה עָלָיו בְּזָכוֹת נְשִׁמַת דְּוֹד
 שְׁהִיתָה שָׁם, וְכִשְׁהֲרָגוּ אֶת בְּלָעַם וּבְלָק
 וְלִקְחוּ שְׁלָלָם הִיתָה שְׁמַחָה גְּדוּלָה
 בְּהִבָּאת הַשְּׁפַע לְמִקּוּמוֹ הָאֲמִתִּי אֶצֶל
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

נודה מאד לכל מי שישלח הוספות על מאמר זה לזיכוי הרבים.

נא להפיץ מאמר זה לזיכוי הרבים ניתן לקבל עוד מאמרים בכתובת המייל דלקמן

בס"ד יצאה לאור המהדורה החדשה של ספר 'סוד החשמל' לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר [5 כרכים] המחיר במבצע עד גמר המלאי 80 שקל בלבד לסט. ניתן להשיג בטל: 0573109982. או בפקס

0737254480. או במייל bezeqint.net@26

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני את מאמר צניעות האישה עם הוספות חדשות [סוד חיי האישות לאור הקבלה לנשואים בלבד], ישלחו בקשה למייל.

Sod Hachashmal 5 volumes; opens the gates of learning pnimius hatorah.

Sifrei Sod Hachashmal (Hebrew) are now available in u.s.a at Moznaim

7188530525 Under haskamos of many Gedoilim shlita and zatzal,

Explaining concepts of kabbalah in clear language.

A weekly Torah sheet is available by e-mail. Please send request to

26@bezeqint.net